

WERKLOOSHEID ONDER AFGESTUDEERDEN STIJGT TOT RECORD

De werkloosheid onder academici heeft een recordhoogte bereikt. Eind november 1986 stonden bij de arbeidsbureaus 17.590 afgestudeerden ingeschreven: 11.304 mannen en 6.286 vrouwen. Eind augustus waren die getallen: 16.821 (totaal), 10.963 (mannen) en 5.858 (vrouwen).

Dit blijkt uit de werkloosheidscijfers die het ministerie van onderwijs en wetenschappen elk kwartaal publiceert. In voorgaande jaren gaven de werkloosheidscijfers voor academici in het najaar altijd een daling te zien.

Het overgrote deel van de stijging van de werkloosheid komt voor rekening van 'schoolverlaters', werkzoekenden die rechtstreeks van de universiteit komen. In totaal vormen die nu bijna 47 procent van het bestand. In een toelichting bij de cijfers schrijft het ministerie te verwachten dat het aantal werkloze schoolverlaters — en daarmee de totale werkloosheid — onder de academici verder zal stijgen. Door de invoering van de tweefasenstructuur komt in de nabije toekomst immers een dubbele lichte op de markt. Of de stijging van dit moment daarmee al te maken heeft, valt volgens het ministerie moeilijk te zeggen.

Vergeleken met augustus 1986 steeg de werkloosheid bij alle studierichtingen, met uitzondering van Landbouwwetenschappen. Verreweg de grootste stijging werd genoteerd bij Diergeneeskunde: ruim 53 procent. Volgens het ministerie hangt die stijging echter vooral samen met een 'normale' fluctuatie in het aantal afgestudeerden in het najaar. Ook vorig jaar gaf het aantal werkloze diergeneeskundigen in de herfst een spectaculaire stijging te zien. Goede tweede is de studierichting Rechten, met een stijging van 9,4 procent. De andere studierichtingen schommelen rond een gemiddelde toename van 4,6 procent.

Een klein lichtpuntje bij al dit slechte nieuws vormt de daling van de gemiddelde werkloosheidsduur van academici. Het ministerie wijst er echter op, dat die daling ook samenhangt met de recente stijging van de werkloosheid: iedere werkloze die zich inschrijft bij het arbeidsbureau, begint in de categorie 'korter dan een jaar ingeschreven'. Langdurig werklozen zijn vooral te vinden bij de studierichtingen Filosofie, Theologie, Sociologie en Psychologie. Rond een derde van de werkzoekenden bij deze studierichtingen staat zelfs al langer dan twee jaar ingeschreven bij een arbeidsbureau. In de toelichting verwijst het ministerie ook naar de resultaten van een vacature-enquête van het Centraal Bureau voor Statistiek, die onlangs werden gepubliceerd. Uit de enquête, waarvoor alleen particuliere bedrijven en instellingen werden benaderd, blijkt dat het aantal 'moeilijk vervulbare' vacatures in de private sector sinds 1982 verviervoudigd is.

Remco Pols/UP

UITREIKING DEBYEPRIJS KRIJGT STAART

Drie weken na de uitreiking van de Peter Debyeprijs aan de Leuvense hoogleraar Théophile Godfraind (rechts op de foto naast rector magnificus prof. F. Bonke) is groot tumult ontstaan. De jury had Godfraind onder meer geprezen als de man die het begrip calcium antagonist 'geijkt' heeft. Toen dat ter ore kwam van prof. dr. dr.h.c.mult. Albrecht Fleckenstein, ontstak deze ere doctor van de RL in grote toorn: alleen hem en niet Godfraind kwam die eer toe. Meer bijzonderheden over het wetenschappelijk koningsdrama (met in een van de hoofdrollen Nobelprijswinnaar Vane) op pagina 3.

AFSCHEID

Op vrijdag de dertiende februari legt mr. R.B. van den Biggelaar zijn functie als voorzitter van het College van Bestuur neer, die hij tien jaar lang heeft bekleed. Om zijn afscheid te vieren wordt die dag om vier uur 's middags in de Stadschouwburg een feestelijke bijeenkomst gehouden, waarvoor alle personeelsleden en vele anderen zijn uitgenodigd. Na afloop wordt een receptie gehouden in het Oud Gouvernement. Uiteraard kijken we in ons nummer van 12 februari uitvoerig op Van den Biggelaars loopbaan terug.

Inhoud

Pagina 5

Koffie met Limburgse vla

De RL komt naar jou toe deze winter. Onze economen zijn op zoek naar gemotiveerde studenten. Want anders economie studeren in Maastricht kan, maar bijna niemand weet dat. Daarom zijn er deze week op verschillende plaatsen in het land voorlichtingsbijeenkomsten belegd. Dinsdag stond het E-team in het Nijmeegse Kolpinghuis op de planken. Wie wordt lid van deze jonge, dynamische organisatie?

Pagina 6

Kardinale vergissing

Dr. H. Simonis, aartsbisschop te Utrecht, beroept zich eerst op de bijbel en dan op de moderne biologie om zijn kromme redeneringen over homosexualiteit recht te praten. De man moest eens weten wat er zich in zijn tuin onder de heg afspeelt, dan had hij niet zo'n onzin verkocht, beschrijft Machteld Roede.

Pagina 7

Van de rooie

Kamerlid Wallage kan zo lekker kwaad worden als je hem vragen stelt over Deetman. Hij gooit er nog een schepje bovenop nu Deetman beweerd heeft dat Wallage's stemgedrag de laatste tijd niet zo krachtig is geweest.

En verder

Gemeente participeert in kamerburo, een kijkje in de missiewinkel op het Emmaplein, met Eva naar de Chinees en met Elies en Nico naar 't Klaöske.

OBSERVANT ZOEKT AKTIEVE REDACTIELEDEN

De redactie van Observant bestaat uit een kleine vaste staf en een uitgebreide kring van medewerkers en redactieleden. Voor zover mogelijk houdt elk redactielid zich bezig met een eigen gedeelte van het universitaire leven (bijvoorbeeld een faculteit, wetenschappelijk onderzoek of het studentenleven).

Wegens studieverplichtingen hebben de afgelopen tijd enkele student-redactieleden hun werkzaamheden voor het blad tijdelijk of voor goed moeten staken.

Daarom zoeken wij enkele enthousiaste nieuwe redactieleden die tijd genoeg hebben om op zoek te gaan naar nieuws en wier pen vlot genoeg is om daarover een verhaal te maken. Studenten ontvangen een redelijke kolomvergoeding.

Schriftelijke aanmeldingen of inlichtingen bij het redactieburau, kamer 314, Hoofdgebouw. Telefoon (888)468.

postbus

Ingezonden brieven voor deze rubriek mogen een lengte van maximaal een A4 kantje hebben. De redactie behoudt zich het recht voor brieven in te korten of niet te plaatsen.

brief

Eindelijk is het zover

Ja, eindelijk is het dan zover dat ook de studenten van de medische faculteit lid kunnen worden van een eigen faculteitsgebonden studievereniging. Het is raar maar waar, de oudste faculteit van onze universiteit was tot op heden de enige faculteit zonder zo'n studievereniging. Naast Rechtstreeks en Ouranos (rechten), Agora (gezondheidswetenschappen) en Hades (economie) is voor geneeskunde REFLEX aan het firmament verschenen.

Wellicht kennen jullie de N.S.V.R.L., de studievereniging waaruit REFLEX is ontstaan en die in het verleden door het organiseren van activiteiten (lezingen, workshops etc.) een positieve bijdrage aan deze studie probeerde te leveren. Dat er een behoefte was aan dergelijke activiteiten bleek ook wel uit de deelname hieraan. Een eigen studievereniging voor de medische faculteit mag dus ook geen overdreven luze heten.

Eeuwenoude wijsheden als 'samen sta je sterk', 'vele handen maken licht werk' en 'hoe meer zielen, hoe meer vreugde' gelden ook voor een studievereniging. Het organiseren van lezingen, het houden van workshops, zitting hebben in commissies of raden, het opkomen voor je belangen als student, het reageren op beleids- of onderwijsplannen etc. etc. is zoveel leuker, maar ook minder arbeidsintensief wanneer je dit samen doet. Een aantal medische studenten heeft de hoofden bij elkaar gestoken om een basis te creëren voor de medische studievereniging REFLEX.

REFLEX staat open voor alle medische studenten uit Maastricht. Als je goede ideeën hebt, lid wilt worden, actief bezig wilt zijn of weet ik wat nog meer mogelijk is, bij REFLEX kun je terecht. Help mee om van REFLEX een volwaardige studievereniging te maken.

De eerste activiteit is een excursie op 2 februari naar Organon. Ook is er binnenkort een lezing over 'werken in de gezondheidszorg in de tropen', waar jullie t.z.t. nog bericht van zullen krijgen.

Voor meer informatie kun je terecht bij Esther Scheepers 3MF, postvakje Randwijk of Ad Massuger 5 MF, tel. 455539. Lid kun je worden door overmaking van f 5,- op bankrekening 44.53.06.440 AMRO Maastricht of giro 1050085 t.a.v. N.S.V.R.L. (deze bankrekening gebruiken we namelijk tijdelijk nog), betalingskenmerk 'lidmaatschap Reflex'.

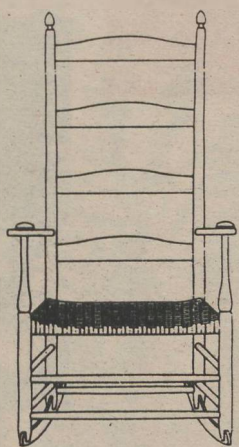
Ad Massuger 5 MF

paarltjes

Te koop: stofzuiger, die alleen op halve kracht zuigt. Nieuw f 300,-. Vraagprijs f 50,-. Tel: 043-617832/intern 509

Haast je!! Sportkaarten halve prijs bij buro LV&2

Meubelen verlichting accessoires stoffering • adviezen

Shaker Design Akari Danese Triade Forest

Leo van der Veen Boschstraat 50 6211 AX Maastricht 043-252279/216031

open dinsdag t/m zaterdag 10.00-18.00 uur donderdag t/m 21.00 uur.

ECONOMIE GENEESKUNDE GEZONDHEIDS- WETENSCHAPPEN RECHTEN...

DE BOEKEN BIJ BERGMANS

BOEKHANDEL
Bergmans

NIEUWSTRAAT 9, 6211 CR MAASTRICHT, TEL.: 210825

Te koop voor juristen, fiscalisten of fiscaal-economen: Vakstudienieuws jaargangen 1978 t/m 1981. Weekblad Fiscaal Recht jaargangen 1978 t/m 1982. Toestel 843.

Woman is op zoek naar grote woonruimte in Maastricht. F. Driessens. Tel. 045-719788.

Welke student(e) doet mee aan senior-presentatie 1987. Zie voor meer informatie de ededelingen.

Te koop gevraagd: noren maat 38. Tel. 888468.

Te koop: kindervan met bijpassens stoeltje, merk Brio. Bruin fluweel met oranje binnenvoering, f 150,00. Skischoenen (een keer gebruikt) Nordica, Azurblau, Pulsar 12, f 50,00. tel. 043-642566 na 19.00 uur.

Te koop: dames skipak, kleur rood, maat 40. Prijs f 35,00. Tel. 888109 (hoofdgebouw).

Te koop: 2 paar skischoenen, 1 paar maat 42, merk Löwa, prijs nader overeen te komen; 1 paar maat 37 tegen elk redelijk bod. tel. 888109 (hoofdgebouw)

Te koop: lichtblauwe kindervan, prijs f 125,-; donkerbruine box incl. inlegkleed, prijs f 50,-. A. Schmitt; ma, di, do: tst. 237; wo, vr en na 18.00 uur: tel. 045-323195.

Te koop: flatwoning tegenover AZM. Indeling: entree, keuken, bijkeuken, grote woonkamer 40 m², zitbad, ruime slaapkamer en kelder. Vraagprijs f 100.000. Tel; 210806 (na 19.00 uur).

Universitair medewerker zoekt dringend appartement of etage te Maastricht tot ca. f 600. Tel 8886787

Geoloog (27 jaar) zoekt kamer in onderhuur in Maastricht voor periode februari t/m juni. Frans van Buchem 045-762346 of 080-222953

Te koop: sportfiets (heren) met racestuur Gitane: f 175,-. Filmcamera (Canon): f 25,-, integraalhelm (rood): f 25,-, 2 luidsprekerboxen (zelfbouw): samen f 35,-, 2 versterkers (Aristona) per stuk f 35,-, cassette-recorder (Philips) f 10,-. pick up (Grundig) f 15,-, of alle geluidsapparatuur samen voor f 100,-, motorfiets Honda 500 i.z.g.s., prijs n.o.t.k., miniwash f25,-, ijskast Ruton (tafelmodel) f150,-. Te bevragen 043-888846 of 043-6312306.

Van 22 maart tot 3 april 1987 bezoekt een groep van twintig rechtenstudenten uit Lancaster (Engeland) de Faculteit der Rechtsgeleerdheid. Daarom zoeken wij een aantal logeeradressen. Wie wil een of twee Engelse studenten gedurende deze periode (of een gedeelte van deze periode) onderdak verschaffen? Bij voorkeur in of nabij Maastricht. Inlichtingen en aanmelding bij Erna Beurskens, Nieuwenhof, kamer 0.041, tel. 888713

Boekhandel
DE TRIBUNE
Kapoenstraat 8
6211 KW Maastricht
Telefoon (043) 251978

Te koop: 1. VW Golf Diesel bouwjaar 1979 145.000 km, kleur beige f 6700,-. 2. BMW 316 bouwjaar 1978, 110.000 km, kleur wit f 4500,-. Beide auto's zijn in goede staat, Tel: 614878

Te koop: Teab damesfiets. Moet iets opgeknapt worden. tel. na 16.00 uur: Angela Silano-Verweij 475989.

Te koop: 2 paar ijshockeyschaatsen, maat 39 en 41, 1 paar jongens kunstschaatsen, maat 36. Tel. 434410, tst. 21/20.

OBSERVANT

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg, uitgave van de Stichting Maffius. Verschijnt wekelijks.

Redactieadres
Tongersestraat 53, kamer 316, Postbus 616, 6200 MD Maastricht. Telefoon: 043-888468. (doorkiesnummer)

Stichtingsbestuur
Wim Hermens (voorzitter)
Kees Schröder (penningmeester)
Hans Lensing (secretaris)
Erik de Graaff
Ton Hamelers
(redactieafgevaardigde)
Geertjan Tangelder
Joan Muysken

Redactie
Jacques Herraets
Wannes Bos
Emely Nobis

Redactieleden/medewerkers
Marc Bonten
Walter van Bree
Bart Brouwers
Andre Cremer
Lucia Geurts
Judith Habets
Ton Hamelers
Evelyne de Leeuw
Jan Mokkenstorm
Jannie Ritico

Redactie-assistente
Liesbeth van Hoef

Foto's
Franco Gori
Fotopersburo Widdershoven
Fotopersburo Mellaart

Tekeningen
John Prop
Raph de Haas

Druk
Limburgs Dagblad Heerlen

Advertenties
Advertenties (behalve Paarltjes): Yvonne Stevens, tel. 043-624938, werkdagen bereikbaar na 18.00 uur, vrijdag de hele dag. Tarieven op aanvraag.

Paarltjes
Paarltjes opgeven bij de redactie. Voor medewerkers en studenten gratis. Anderen f 7,50.

Mededelingen
Mededelingen voor de mededelingenpagina's doorgeven aan Frank Speet, Dienst Voorlichting, tst 319.

Abonnement
Leden van de universitaire gemeenschap ontvangen het blad gratis. Afgestudeerden en andere belangstellenden kunnen zich abonneren voor f 25,00 per jaar.

Universitaire Pers
Observant maakt deel uit van het landelijk samenwerkingsverband Universitaire Pers, samen met Ad Valvas (Vrije Universiteit), Delta (Delft), Univer (Tilburg), Cursor (Eindhoven), Universiteitsblad Twente, KU-nieuws (Nijmegen), Universiteitsblad Utrecht, Universiteitskrant Groningen en het Wagenings Universiteitsblad.

UP-korrespondent: Bert Bakker, Esther Hageman.

Eredoctoer beschuldigt winnaar van "bedrog en falsificatie"

RUZIE OVER PETER DEBYEPRIJS

De Belgische wetenschapper professor Théophile Godfraind, aan wie drie weken geleden de Peter Debyeprijs is uitgereikt voor zijn farmacologisch onderzoek, wordt er door zijn Duitse collega prof. dr. dr.h.c. mult. Albrecht Fleckenstein van beschuldigd zich ten onrechte uit te geven voor de uitvinder van de term calcium antagonisten. Het is Fleckenstein in het verkeerde keelgat geschoten dat Godfraind in het rapport van de jury (onder voorzitterschap van Nobelprijswinnaar Sir John Vane) betiteld wordt als degene die voor het eerst met de term is gekomen. Fleckenstein beweert zelf deze vinding te hebben gedaan en daarvoor meerdere eredoctoeraten ontvangen te hebben, waaronder een van de Rijksuniversiteit Limburg in 1986. De universiteit ziet geen aanleiding om zich in de ruzie te mengen, omdat Godfraind zou zijn beloond voor zijn gehele werk, waarin het onderzoek naar de calcium antagonisten een belangrijke rol speelt. Achteraf is wel een gewijzigd persbericht verzonden, deze keer zonder de gewraakte zinsnede waarin Godfraind wordt opgevoerd als de bedenker van de term.

De Peter Debyeprijs is ingesteld door de Maastrichtse Stichting Edmond Hustinx voor wetenschappelijke prestaties op biomedisch gebied; zij bedraagt f. 20.000 en wordt om de twee of drie jaar uitgereikt tijdens de diesviering van de RL. Dit jaar waren de hart- en vaatziekten aan de beurt. De universiteit verzorgt het grootste deel van de voorbereiding en organisatie; een internationaal samengestelde jury beoordeelt de kandidaten. De prijs wil vooral een aanmoediging zijn voor onderzoekers die nog geen belangrijke wetenschappelijke prijzen hebben ontvangen. Liefst ook zoekt men een winnaar die op het betreffende terrein een ontdekking heeft gedaan.

Woede

De winnaar van dit jaar, Godfraind, zou volgens het juryrapport de term calcium antagonisten hebben geïntroduceerd. Calcium antagonisten worden gebruikt als geneesmiddelen tegen verhoogde bloeddruk en ziekten van de hartkransslagader. Dat de eer aan Godfraind toekwam ("a term which he coined" luidde de letterlijke tekst) stond ook te lezen in de officiële berichtgeving van het College van Decanen aan ongeveer 37 wetenschappelijke tijdschriften in de wereld. Over die bewering nu is professor Fleckenstein uit Freiburg in grote woede ontstoken. Nog vóór de uitreiking van de Debyeprijs op 9 januari schreef hij een gepeperde brief aan de secretaris van

Nobel- en Debyeprijswinnaar John Vane: "Ik word nu erg kwaad".

Prof. dr. dr.h.c. mult. Albrecht Fleckenstein bij de uitreiking van het eredoctoraat

de jury, dr. E. Drenthe. Fleckenstein zegt daarin zelf de ontdekker te zijn van de calcium antagonisten. Om die bewering te staven zond hij daags na zijn brief een exposé met de titel: "The true history of calcium antagonism", waarin hij in uitermate kritische bewoordingen de bijdrage die Godfraind op dit gebied geleverd heeft, beschrijft. Godfraind kan zich niet laten voorstaan op de ontwikkeling van het concept van calcium antagonisme, laat staan op het eerste gebruik van de term als zodanig, vindt Fleckenstein. Hijzelf introduceerde die in 1966. Godfraind kwam er pas in '68 mee. Jarenlang, zegt Fleckenstein in een toelichtend gesprek, heeft Godfraind brieven aan geleerden in de Verenigde Staten gestuurd waarin hij zei de eerste te zijn geweest. "Ik kreeg daar lucht van, maar heb dat laten gaan. Vervolgens schreef hij evenwel in 1985 een paper voor de World Health Organization in Geneve, met dezelfde aanspraken. Daartegen heb ik toen wel geprotesteerd. Wanneer nu de universiteit van Limburg opnieuw deze verkeerde claim naar buiten brengt, een universiteit waar ik nota bene een eredoctoraat heb gekregen voor diezelfde uitvinding, kan ik dat niet over mijn kant laten gaan. Ik ben een vreedzaam man, maar dit is onverdraaglijk. Ik kwam zeker twee jaar eerder dan Godfraind met het begrip in de openbaarheid". Nu Godfraind een andere chronologie aanhoudt is dat "een weloverwogen poging tot bedrog", zo schrijft Fleckenstein in zijn brief. De RL is als gevolg hiervan "het

slachtoffer van een goed georganiseerde falsificatie". Fleckenstein verlangde dan ook van de universiteit dat ze een rectificatie zou sturen naar alle wetenschappelijke tijdschriften die de "misleidende annonce" van de prijsuitreiking hadden ontvangen.

Opgeblazen

Zowel Godfraind als de voorzitter van de jury die hem de prijs toekende, de Britse Nobelprijswinnaar (1982) Sir John Vane, reageren hierop met opperste verontwaardiging. Beiden erkennen de prestaties van Fleckenstein, maar zeggen dat zijn onderzoek andere weefsels betrof dan dat van Godfraind. Deze onderzocht de gladde spier, Fleckenstein de hartspeer. De hele kwestie is opgeblazen, vindt Godfraind, "persoonlijke brieven zijn van geen belang. Het gaat mij om publicaties en bovendien, in de wetenschap is niemand de eerste. We zijn gewoon langs verschillende wegen tot gelijksoortige, let wel: niet dezelfde, conclusies gekomen. Ik ontdekte pas in '72 dat hij met deze dingen bezig was, en dat hij toevalligerwijs dezelfde terminologie gebruikte. Sindsdien hem ik hem altijd alle credits gegeven die hem toekwamen. Dat is omgekeerd niet het geval. Het lijkt erop of hij aan paranoia lijdt. En wat de term zelf betreft: eigenlijk is die niet adequaat. Het gaat om stoffen die verschillende effecten hebben, dus iets als calcium modulator zou beter zijn. Maar Fleckenstein is het daar niet mee eens." Godfraind verwijst

Rendement

Hoe maak je een rat gek? Dat kan op vele manieren, waarvan de volgende er een is: Men zet een rat midden in een gang. Als hij naar het ene uiteinde loopt krijgt hij daar te eten, loopt hij naar de andere kant dan krijgt hij een flinke schok, terwijl er tegelijk een lampje gaat branden. Razendsnel leren ratten zo ver mogelijk van het verlichte einde van de gang weg te blijven. Nadat dit inzicht er door en door is ingestampt zetten we de rat weer midden in de gang en doen aan beide kanten een lampje aan. In welke richting hij nu ook probeert te vluchten, hij komt altijd dicht bij het gevaar. Daarvan wordt zo'n beest gek.

Vandaag de dag bevinden vele van onze faculteiten zich in zo'n gang, waarbij het ministerie, geholpen door de dierenverzorgers uit de colleges van bestuur, de universitaire bevolking aan het leren is om zo veel mogelijk studenten te trekken en deze allemaal te laten afstuderen. Voor een redement van meer dan 90% worden we beloond, voor minder worden we gestraft. Voorlopig bevinden we ons in Maastricht nog in de eerste fase van het experiment. Elders is men reeds in een volgende fase: wanneer men al deze studenten heeft opgeleid en ze niet snel genoeg aan de slag komen, wordt het tweede lampje aangedaan: U moet niet alleen een hoog rendement hebben en zoveel mogelijk studenten opleiden om geld te krijgen, maar wanneer die niet snel een baan vinden, krijgt uw faculteit helemaal geen geld meer. Bovendien werkt men die situatie zelf in de hand door veel mensen naar de eindstreep van het doctoraal te dragen. Hoger onderwijs voor allen, betekent altijd dat er een flink aantal minder gekwalificeerden worden afgeleverd, die vervolgens slecht concurreren op de arbeidsmarkt. Nog een paar jaar en In 't Veld kan zijn eerste dierstudies publiceren.

Louis Boon

naar een uitgebreid artikel in een farmacologisch toptijdschrift, waarin hij zijn visie op de historie van de vinding, beoordeeld door drie anonieme deskundigen, naar voren heeft mogen brengen. "Dat is echt een objectief verhaal. Ik heb dat vooraf ook aan veel buitenstaanders laten lezen."

Sir John Vane, die in 1980 de Debyeprijs ontving, heeft evenmin een goed woord over voor de beschuldigingen van Fleckenstein. Hij erkent dat hij al langer op de hoogte was van de zakelijke inhoud van de controverse, maar zegt dat hij daarin geen reden zag zijn oordeel over Godfraind te wijzigen. Bovendien, stelt Vane, "als dat zinnetje dat Godfraind 'coined the term' er niet in had gestaan, was er niets aan de hand geweest. Het is van geen enkel belang. Het statement is gewoon overgenomen van degene (overigens geen Nederlander) die Godfraind bij ons heeft aanbevolen. Maar de beschuldigingen van Fleckenstein over bedrog en falsificatie gaan alle perken te buiten. Ik word hier heel boos om".

Vete

De reacties binnen de RL op de stappen van Fleckenstein lopen uiteen. Het College van Decanen wil liever haar vingers niet branden aan de kwestie en schreef Fleckenstein een brief met de mededeling dat de universiteit zich niet wenst te mengen in deze wetenschappelijke vete. De enige concessie van de kant van de decanen is dat er een tweede, maar nu anders geformuleerd bericht van de prijsuitreiking naar de tijdschriften is gestuurd. Daarin is de frase weggelaten waarin wordt beweerd dat Godfraind de term calcium antagonisten heeft bedacht. Impliciet is daarmee dus wel positie gekozen. De voorzitter van het College van Decanen, prof. Bonke, geeft toe dat Fleckenstein waarschijnlijk wel een punt heeft, "als je zijn 'True history of calcium antagonism' leest. Maar ik kan het niet helemaal beoordelen. Wij halen om pragmatische redenen de zinsnede eruit: we willen geen ruzie, en uit-

eindelijk heeft Godfraind die prijs niet gekregen omdat hij die uitvinding zou hebben gedaan, maar voor zijn hele werk, ook op ander terrein. Iets anders: ik zou dit hele verhaal niet publiceren. Het enige slachtoffer is deze universiteit, die berokken je daar alleen maar schade mee."

Uitzoeken

Fleckenstein denkt waarschijnlijk wel genoeg te zullen nemen met het verwijderen van de aanstootgevende zinsnede uit het persbericht; maar de brieven (Bonke stuurde naast de officiële decanenbrief een persoonlijker getint schrijven) had hij nog niet ontvangen. De vriendschap met prof. Bonke lijdt er in ieder geval wel onder, verklaarde hij.

Een der erepromotoren van prof. Fleckenstein vorig jaar aan de RL, prof. H. Struyker Boudier, vindt diens betoog in "The true history" overtuigend. Godfraind kan voor veel dingen een prijs krijgen, inclusief het werk rond de calcium antagonisten, maar het begrip kan niet aan hem toegeschreven worden, zegt hij. "De jury heeft de historie van de term onvoldoende uitgezocht". Het enige Maastrichtse lid van die jury, prof. R. Reneman, wenst geen commentaar te leveren. Hem is door het faculteitsbestuur wel gevraagd om opheldering over de kwestie te geven. Intussen bericht Fleckenstein bereid te zijn de hele zaak eens goed te laten uitzoeken. Daarvoor zou bijvoorbeeld een internationale commissie van experts in het leven geroepen kunnen worden. Hij staat erop dat vermeld wordt dat van hem Godfraind best de Debyeprijs mocht ontvangen. Fleckenstein: "Ik heb niets tegen de prijs, ik heb niets tegen de jury, ik heb niets tegen professor Bonke, ik heb niets tegen de universiteit. Ik heb zelfs niets tegen prof. Godfraind, als hij maar eens ophoudt met verkeerde dingen te beweren!"

Wammes Bos

bladeren

Samengesteld door Bart Brouwers

Zilverberg

De bewoners van de Amsterdamse studentenflat Zilverberg hebben vorige week het kantoor van de woonstichting bezet uit protest tegen de snel verslechterende woonsituatie. Al enige tijd zijn er plannen om de flat te gaan verbouwen en met het oog daarop staan reeds 200 kamers leeg. Volgens de bewoners is de veiligheid in de flat mede daardoor zienderogen achteruit geheld. Inbraak, diefstal van fornuizen en koelkasten uit de gemeenschappelijke keukens, vandalisme en het kraken van leegstaande kamers zijn aan de orde van de dag. En op een van de afdelingen van de Zilverberg werd vorige week maandag in een kamer zelfs het stoffelijk overschot van een jonge vrouw aangetroffen. Het lijk was op de al grotendeels ontvolkte afdeling vier maanden onopgemerkt gebleven. (Folia)

Reclame

Probeer je even voor te stellen: Enorme reclameposters aan elke lantaarnpaal van de Noorderbrug met meer dan levensgroot de kop van Greep. Daaronder de tekst "In Ziekenhuis Maastricht zitten nog echte artsen... en de koffie is er de hele dag vers!" Het zal waarschijnlijk nog even duren voor het zover is. Hoewel, in de Nieuwe Wereld zijn dit soort praktijken al heel normaal. Een ziekenhuis in Burbank, California, dat de beschikking heeft over een moderne niersteenvergruizer, adverteert zonder blozen met "Kidney Stones? Who Ya Gotta Call... Stonebusters!" Een ander voorbeeld: "Dial 525-8904. Operators are waiting. Same-day Surgery!" Het ziekenhuis van Miami Beach probeert de patiënten zelfs te werven via een eigengemaakte kip-pesoep, om zo iedereen ervan te overtuigen dat het er goed toeven is. Op radio, tv en in de kranten

KAMERBURO KRIJGT NIEUWE OPZET

De gemeente Maastricht en de RL gaan samenwerken bij het werven van studentenkamers op de particuliere kamermarkt. De gemeente neemt de personele kosten van het kamerburo van de SSHM (Stichting Studentenhuisvesting Maastricht) voor haar rekening. De universiteit levert de apparaatkosten.

De gemeenteburgemeester Sefh Braun is sinds enkele weken als fulltime-kracht verbonden aan het kamerburo, dat tot dusver door uitzendkrachten werd gerund. Hij is vooral belast met de acquisitie van woonruimte. De jaarlijkse kameractie -die voorheen was geconcentreerd in enkele maanden- wordt nu over het hele jaar verspreid. Bij de werving gaat voorlichting aan de verhuurder, bijvoorbeeld over de consequenties van verhuur voor be-

schreeuwen de medici je toe om je toch maar door de juiste arts te laten snijden. Totale kosten van deze campagnes in 1986: bijna anderhalf miljard gulden. Voornaamste doel: opvulling van de vele lege ziekenhuisbedden. De gemiddelde bedbezetting kelderde in de eerste helft van 1986 van 80 tot slechts 63 procent. Niet alle slogans worden trouwens echt gebruikt. De volgende, voor een ziekenhuis in Milwaukee gemaakte, tekst werd afgekeurd: "Michael Gorbatsjov weet hoe hij lasers moet gebruiken om vijandelijke raketten te vernietigen. Maar hij zou verbaasd staan als hij te weten zou komen hoe ze ook gebruikt kunnen worden om problematische geboortekenners uit te wissen. Bijvoorbeeld die wijnrode vlek op zijn voorhoofd." (Time)

Smak

Het Medezeggenschapsorgaan Studentenbeleid heeft het College van Bestuur van de Universiteit van Amsterdam laten weten dat smakende studenten binnenkort wellicht het werk van de politicologen onmogelijk zullen maken. Ook het gesmit met vaatwerk en parkerende fietsen zal een flinke aanslag vormen op hun concentratievermogen. Tenminste, als inderdaad een nieuwe 'kantine met warme maaltijdvoorziening' wordt opgetrokken aan het Binnengasthuisterrein, waar ook de politicologen zitten. Van de culinaire geurtjes, die ongetwijfeld ook de neuzen van de politicologen zullen penetreren, verwacht het medezeggenschapsorgaan niet veel hinder. (Folia)

Topzwaar

De plannen om het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen met zo'n 15 procent af te slanken, vallen niet overal in verkeerde aarde. Vol-

gens sommigen is juist dat ministerie namelijk een uit zijn krachten gegroeide moloch, waar de bureaucratie hoogtij viert. De daling van het aantal leerlingen en studenten is vrijwel onopgemerkt aan dit departement voorbij gegaan: hoewel er nu bijna acht procent minder leerlingen en studenten zijn dan tien jaar geleden, telt het ministerie ruim dertig procent meer ambtenaren. Die lijken zich voornamelijk bezig te houden met het opstellen en rondsturen van circulaire. Gemiddeld ontvangen de Nederlandse gemeenten er elke dag eentje en daarmee neemt O&W ongeveer een derde van alle door het Rijk verzonden circulaire voor zijn rekening. (Elseviers Weekblad)

Link

Job-Link is een van de jongste bedrijfjes van Nederland, maar het mag zich desondanks verheugen in de interesse van twee uitgeversgiganten. Pas deze maand begon Job-Link met een elektronische databank voor werkzoekenden. Daarbij worden pas afgestudeerden van MBO- en HBO-instellingen en universiteiten gratis in een computerbestand opgenomen. Uit het aldus verkregen bestand kan Job-Link voor bedrijven met vacatures tegen betaling een selectie van geschikte kandidaten maken. Zowel VNU als Elsevier heeft belangstelling getoond voor het jonge bedrijf. Elsevier heeft zich echter begin deze week teruggetrokken als kandidaatkoper. Een van de redenen daarvoor was de kans dat Job-Link activiteiten ontplooit die in strijd zijn met de wet. Formeel houdt het bedrijf zich namelijk bezig met arbeidsbemiddeling, bij wet voorbehouden aan de overheid. Job-Link stelt zich echter op het standpunt dat men slechts werkt aan automatisering en geen inhoudelijke arbeidsselectie pleegt. (NRC Handelsblad)

lijk. De praktijk leert dat ze liever niet bij hospes of hospita wonen. Bovendien, zo blijkt uit het onlangs verschenen verslag van de kameractie 1986, zijn de kamers te duur en vaak buiten de stad gelegen. Door het 'uitlenen' van haar ambtenaar hoopt de gemeente meer inzicht te krijgen in de huisvestingssituatie van studenten. Momenteel wordt aan alle studenten in Maastricht middels een enquête gevraagd informatie te geven over de aard van hun huisvesting, huurprijs, aanwezige voorzieningen, huurovereenkomst en eventuele verhuisplannen. Ook wordt onderzocht hoe de studenten aan hun woonruimte gekomen zijn, hoe lang ze gezocht hebben en welke problemen zich daarbij voordeden.

Met deze 'harde cijfers' in de hand kan de gemeente een beleid ten aanzien van studentenhuisvesting uitstippelen.

De deelname van de gemeente aan het kamerburo van de SSHM is in eerste instantie tijdelijk. De gemeente houdt zich het recht voor zich na twee jaar terug te trekken.

Emely Nobis

Levensstijl

Studenten in Eindhoven zullen binnenkort hun levensstijl moeten gaan aanpassen aan de nieuwe omstandigheden aan de Technische Universiteit. Door de niet aflatende groei van het aantal studenten aldaar begint het ruimtegebrek steeds nijpender te worden, met name in het auditorium, dat van 's morgens vroeg tot 's avonds laat volgeboekt staat. De TUE is de laatste tien jaar gegroeid van 4300 tot 6180 studenten, zonder dat de beschikbare ruimte evenredig meegroeide. Het College van Bestuur heeft nu geadviseerd een 'nulde-uurs college' in te voeren (start om 07.45 uur) samen met het benutten van de avonden en zaterdagmiddagen. Voordat een dergelijk voorstel, dat grote gevolgen heeft voor de levensstijl van de studenten, inderdaad officieel wordt aangedragen, zal echter eerst het Studentenadviesorgaan gehoord moeten worden. (Cursor)

Hollandica

De drie Zuidhollandse universiteiten (Delft, Rotterdam en Leiden) moeten samen met de HBO-hogescholen in Rotterdam en Leiden gaan werken aan een 'federatieve vorm van samenwerking'. Dat vindt althans de Delftse collegevoorzitter mr. H. Zeevalking. De hogescholen zouden mooi die enkele disciplines, die nog ontbreken aan het 'universele pakket aan wetenschappelijk onderwijs in Zuid-Holland' kunnen leveren. Deze samenwerkingsvorm moet een voorbeeld worden voor de rest van het Hoger Onderwijs. "Zonder aan identiteit te verliezen zouden de instellingen gezamenlijk een Universitas Neerlandica moeten vormen, in het allerwege kloppende hart van het land: Holland. Een Universitas Hollandica dus eigenlijk", volgens Zeevalking. Over de invulling van dit ongetwijfeld nobele streven bleef de collegevoorzitter in het vage, maar hij liet wel doorschemeren dat er voor Bouwkunde en Civiele Techniek, twee Delftse paradepaardjes, belangrijke plaatsen moeten worden ingeruimd. De rector magnificus van de Technische Universiteit, prof. dr. J.M. Dirken, stelde overigens enige tijd terug al voor om de universiteitsbladen van Delft, Rotterdam en Leiden te laten fuseren. (Delta)

Rood

Volgens een schatting van de Landelijke Studenten Vakbond stonden begin januari meer dan 100.000 studenten rood bij giro of bank. Dat was het directe gevolg van de late betaling van de beurzen. De studenten ontvingen hun beurs niet, zoals gebruikelijk, aan het begin van de maand, maar pas na twee weken. Vanaf april betaalt de studiefinanciering zelfs pas rond de twintigste van elke maand uit. Dit schema is trouwens geheel volgens planning en heeft dus niets te maken met een massale werkonderbreking van vakantievierende ambtenaren, zoals eerder werd gemeld. (U-krant)

Stelling

Zodra de politiek evenveel belang hecht aan de water- en zouthuishouding van de bevolking als aan die van de Oosterschelde, is het hypotensievraagstuk in Nederland waarschijnlijk snel opgelost. J.J. Van Binsbergen, RL.

VOORZITTER LEIBBRANDT WEG BIJ OPEN UNIVERSITEIT

De voorzitter van het College van Bestuur van de Open Universiteit, dr. mr. G.J. Leibbrandt, legt zijn functie op 1 juni neer. Dat is dinsdag in Heerlen bekend gemaakt. Als motief voor zijn vertrek heeft hij "persoonlijke redenen" opgegeven.

Volgens Johan Kortenaar, hoofd van de afdeling Externe Betrekkingen bij de Open Universiteit, heeft het vertrek van Leibbrandt niets te maken met de organisatorische moeilijkheden, waarmee de Heerlense instelling sinds haar oprichting in 1981 te kampen heeft. "Het gaat echt om puur persoonlijke redenen en we hebben afgesproken daar niets anders over te zeggen". Zelfs de vraag of Leibbrandt een nieuwe functie op het oog heeft, blijft onbeantwoord. Hij blijft wel voorzitter van de Nationale Unesco Commissie en secretaris-generaal van de pas opgerichte Europese Vereniging voor Hoger Afstandsonderwijs.

Leibbrandt was de eerste medewerker van de Open Universiteit. Hij werd in 1981 benoemd door minister Pais, onder wie hij tot dan toe had gediend als directeur-generaal voor het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek. Als voorzitter heeft hij in Heerlen moeilijke tijden beleefd. In 1983 brak een ernstige crisis uit binnen het College van Bestuur, die door minister Deetman werd opgelost door twee collegeleden de laan uit te sturen. Een commissie van goede diensten had geadviseerd voor de twee over-

gebleven een andere functie te bedenken, maar zo ver wilde Deetman niet gaan. In 1985, toen grote problemen bij het vervaardigen van het cursusmateriaal aan het licht kwamen, stuurde Deetman een speciale gezant naar Heerlen om orde op zaken te stellen. Sindsdien is er een grootscheepse reorganisatie aan de gang, die volgens woordvoerder Kortenaar heel voorspoedig verloopt. Ook de verhoudingen binnen het college van bestuur met Leibbrandt als 'laatste der Mohikanen' zijn volgens hem uitstekend.

Jacques Herraets

De persoonlijke werving van de economische faculteit

ALS DE STUDENT NIET NAAR MAASTRICHT KOMT, KOMT MAASTRICHT NAAR DE STUDENT

Vorig jaar had de RL met haar paginagrote advertenties in de landelijke pers een primeur in de slag om de student. De nieuwste wervingsvariant komt uit de koker van de economische faculteit. Op verschillende plaatsen in het land zijn deze week voorlichtingsbijeenkomsten belegd. Hierbij wordt vooral gemikt op die scholieren die om allerlei redenen niet naar de voorlichtingsdagen in Maastricht komen. Zij krijgen het gezicht van de economische faculteit thuisgebracht en deze formule lijkt aan te slaan. Op de eerste twee bijeenkomsten -in Helmond en Den Bosch- kozen enkele toekomstige economiestudenten ter plekke alsnog voor de RL. Dinsdagavond presenteerden de economen hun grote verleiding in het Kolpinghuis te Nijmegen. Vanuit die stad een wervingsbericht.

's Middags in Den Bosch was de belangstelling onverwacht groot (70 mensen), maar in Nijmegen valt het wat tegen. Vijftien potentiële studenten en vijf ouders vinden de weg naar het Kolpinghuis, waar het wervingsteam zich presenteert in de met expositieborden en videoapparatuur 'aangeklede' zaal. De vaste kern van het team (twee studenten, een technicus en de voorzitter van de facultaire voorlichtingscommissie) wordt bijgestaan door een -wisselende- hoogleeraar. In Nijmegen is Hans Moks aan de beurt om iets te vertellen over de RL in het algemeen en de economische faculteit in het bijzonder.

Concurrentie

Als een geboren koopman weet Moks zijn gehoor ervan te doordringen dat er weliswaar waardige concurrenten op de markt zijn ("wat u ook kiest, het is allemaal vrij goed") maar dat er toch voldoende argumenten zijn om ten gunste van zijn produkt -dat net even anders is- te beslissen. Het tikkeltje extra dat Maastricht biedt is natuurlijk in de eerste plaats het unieke onderwijsstelsel: probleemgericht, studentgecentreerd en kleinschalig. Moks: "In Rotterdam zit je met 500 eerstejaars in een collegezaal en soms zelf in meerdere zalen, zodat je via de monitor onderwijs volgt." Welke scholier, gewend aan de klasformule, zou bij dit schrikbeeld niet de naar Maastricht verlangen, waar je in groepjes van maximaal tien terecht komt. En Moks biedt méér. Naast het gebruikelijke aanbod aan afstudeer-richtingen zijn er sinds kort de opleiding tot registeraccountant en die tot internationaal manager (IM). Vooral die laatste afstudeer-richting kan de keuze voor Maastricht positief beïnvloeden. "Ook landelijk is de belangstelling voor bedrijfskunde erg groot. Wij gaan dit nu in internationaal verband aanbieden. Het talenaspect zal een belangrijk onderdeel zijn van die studie. Studenten zullen twee talen (Engels, Frans of Duits) actief en passief leren beheersen. Ook wordt aandacht besteed aan de politieke, culturele, juridische en historische verschillen tussen landen. Hiervan heb je voordeel bij de contacten met collega's in andere landen. En stage loop je in het buitenland. Vanuit Nijmegen lijkt Maastricht wellicht excen- trisch, maar juist bij de opleiding tot IM is die ligging bijzonder interessant."

Rob Zegers achter de tafel met voorlichtingsmateriaal bij de zaalingang (foto Ronny Willems)

De ligging maakt het toch al zo mooie Maastricht ("prachtige binnenstad, interessante historie") ook als woonstad aantrekkelijk. Parijs, Luik, Brussel, Keulen, de Ardennen, het is allemaal binnen handbereik. En met de Maastrichtse cultuur blijkt het onverwacht goed te gaan. "Er is een bloeiend verenigingsleven, er zijn talrijke concerten en voorstellingen in de schouwburg, er is veel jazz, en wat in de talrijke café's gebeurt kun je wel merken met de term die daar vaak voor gebruikt wordt: 'Bourgondische cultuur'". Het beeld is opgebouwd, de argumenten liggen op tafel. De presentatie van de economen speelt op een professionele manier in op de onzekerheid die er onder het publiek leeft. De studiekeizer beslist zelf maar weet nu wat hij misloopt als het Maastricht niet wordt. De informatie wordt gedoseerd aangeboden, zodat het nooit te moeilijk wordt. Het algemene verhaal over economie studeren (welke beroepsperspectieven, welke aandachtsvelden) wordt stapsgewijs een verhaal over economie studeren in Maastricht. En nadat alles is verteld wordt een voor de gelegenheid samengestelde banddiarierie vertoond, die het allemaal nog eens in beeld brengt. De aandacht mag even verslappen.

Zevensprong

Ook het onderwijssysteem wordt stapsgewijs geïntroduceerd. Alle trefwoorden krijgen een korte, eenvoudige uitleg: blokboek, bloktoets, onderwijsgroep, tutor, voortgangs-

toets, studielandschap en zevensprong. De derdejaars student bedrijfsconomie, Rob Zegers, belicht de voor- en nadelen van het systeem. "Je leert problemen op te lossen door ze op te delen in deelproblemen, er kritisch over na te denken en er praktisch mee bezig te zijn. Door het werken in kleine groepjes leer je sociale vaardigheden zoals goed luisteren en goed samenwerken. Je ontwikkelt communicatieve vaardigheden. Je leert gericht en zelfstandig te werken, wat je later in de beroepspraktijk goed van pas komt. Door deze manier van werken begrijp je de stof beter en het blijft allemaal langer hangen. Voor sommigen is de onzekerheid een onderdeel. Ze vragen zich af of ze wel voldoende studeren. Maar je kunt jezelf oriënteren aan andere groepsleden en dan zijn er nog de toetsen. Je krijgt een computeruitdraai thuis waarop je precies kunt zien in welke onderdelen je wel of niet goed bent." De problemen worden gesignaleerd maar de oplossing ligt klaar. Zo wordt elke twijfel bij het publiek handig ondervangen. Een videoregistratie van een onderwijsgroep, die een economisch probleem behandelt, brengt het allemaal nog eens in beeld. Het is een geregisseerde en dus geïdealiseerde opname, waarin alle stappen van de zevensprong (te) keurig afgewerkt worden. Maastricht krijgt zo een vertrouwd gezicht. De mini-opname eindigt met een quiz-achtig vraag- en antwoordspel waarbij aan economiestudenten gevraagd wordt naar het waarom van hun keuze voor Maastricht. Wie

Basisfilosofie

Peter de Gijssel is docent algemene economie en voorzitter van de facultaire voorlichtingscommissie. In die laatste hoedanigheid reist hij deze week door het land. Over het verloop van de wervingsactie is hij heel tevreden. De verwachtingen van de voorlichtingscommissie zijn vervuld. "De basisfilosofie achter de actie is dat mensen kennis maken met een uniek onderwijssysteem. We willen niet alleen zoveel mogelijk studenten trekken. Ze moeten ook zien welke problemen ermee verbonden zijn. Het onderwijssysteem vereist toch een bepaalde bereidheid van de studenten. Mensen die een expliciete keuze maken voor dit systeem, zijn veel gemotiveerder. Voor de kwaliteit van het onderwijs is dat uitermate belangrijk." "Onze ervaring is dat juist mensen die van ver komen vaak heel bewust kiezen voor dit onderwijssysteem. Daarom zoeken we deze week gebieden op waarvan we verwachten dat de drempel om naar de voorlichtingsdagen in Maastricht te komen vanwege de afstand groot is. In Eindhoven zullen er natuurlijk meer mensen op af komen dan in Deventer. Als we in totaal tussen de twee- en driehonderd mensen bereiken ben ik tevreden. Je moet ook rekenen op het multiplicatie-effect. Leerlingen geven de informatie die ze hier krijgen weer door aan anderen." "Ik zie deze actie als een goede aanvulling op de algemene wervingscampagne van de universiteit, dit keer doelgericht vanuit één faculteit. We willen onze naamsbekendheid verhogen en dragen zo natuurlijk ook bij aan de naamsbekendheid van de universiteit als geheel. Ik denk zeker dat we er meer studenten door trekken. Zowel in Helmond als in Den Bosch waren er mensen die door de presentatie hun beslissing over de studieplaats wijzigden en zich meteen wilden inschrijven aan de RL."

Emely Nobis

nog niet begrepen had, wat een studie aan de RL zo speciaal maakt, krijgt het hier op een presentieblad aangereikt. Marianne: "Iedereen staat een beetje open voor elkaar. Vroeger was ik heel verlegen. Hier leer je iets uit te leggen aan een groep mensen die je niet kent." Rob: "Als gespreksleider lever je een actieve bijdrage. Daar heb je ook later veel aan in het bedrijfsleven." Marc, die eerst wilde stoppen, maar zich later bedacht heeft: "De hele dag in een collegezaal leek me ook niet ideaal. Hier doe je ook veel contactuele vaardigheden op." Wie zou na dergelijke ontboezeningen nog twijfelen?

Huisvesting

Een voorlichtingsbijeenkomst is een spannend gebeuren. De studiekeizer vangt een glimp op van zijn toekomstige leven. Dat roept vragen op en het antwoord dat hij op zijn vragen krijgt moet elke twijfel en onzekerheid wegpraten. Ook op dit onderdeel van de avond scoorde het economen-team glansrijk, zonder daarbij de problemen te verloo- chenen. De kamermarkt is zeker niet ideaal. Als eerstejaars zul je waarschijnlijk genoeg moeten nemen met minder goede huisvesting. Maar in de loop der jaren kun je opklimmen. De studentenverenigingen zijn in Maastricht inderdaad minder groot dan bijvoorbeeld in Groningen. Maar, zo werd geopperd, wellicht is daar ook minder behoefte aan omdat je door het werken in onderwijsgroepen sneller contacten legt dan elders. En het is een misverstand dat je aan de RL maar weinig hoeft te studeren. Er wordt bij de planning uitgegaan van 40 uur per week, wat niet wil zeggen dat iedereen dat ook doet. Daardoor ontstaan er ook weleens problemen. Het werken in onderwijsgroepen stelt natuurlijk hoge eisen aan de gespreksleider,

maar als blijkt dat men teveel afwijkt van de leerdoelen grijpt de tutor in. Het feit dat de indeling in vakken in Maastricht minder expliciet lijkt dan elders is juist een realistische benadering van de beroepspraktijk, waar die afbakening ook niet scherp is. Je leert om een probleem geïntegreerd aan te pakken.

Limburgse vlaai

De studiekeizer is verleid en het is een geslaagde verleiding. Typerend voor de sfeer van de avond is de groepsjesvorming rond de leden van het wervingsteam tijdens de pauze en na afloop. Voor f 50.000 -het bedrag dat door de economische faculteit voor de wervingsactiviteiten is vrijgemaakt- wordt een geslaagde illusie opgebouwd. Van dit bedrag zijn niet alleen de advertenties betaald die studiekeizer naar de voorlichtingsbijeenkomsten moesten lokken. Ook de hotelrekening, de huur van het busje dat alle apparatuur vervoert, de zaalhuur, de koffie en Limburgse vlaai (van een niet al te beste Nijmeegse bakker) en de productie van de banddiarierie en de videofilm zijn ervan bekostigd. De f 50.000 lijken heel wat economischer besteed dan de drie ton die de RL vorig jaar voor wervingsactiviteiten heeft uitgetrokken en die bijna helemaal zijn opgeslokt door de paginagrote advertenties in de landelijke pers. Voor een zesde van dit bedrag zijn deze week tussen de twee- en driehonderd direct geïnteresseerde studiekeizers bereikt, die niet alleen met kreten, maar ook met argumenten worden binnengehaald. Het persoonlijke en directe contact tussen beide partijen creëert de basis voor een blijvende verbinding. De consument weet wat hij in Maastricht kan verwachten en dat zal zijn beslissing zeker beïnvloeden.

Emely Nobis

Machteld Roede en het ongelijk van Simonis

SEXUALITEIT, JA NATUURLIJK

De kudde raakt in verwarring. Moet ze de herder volgen die (26-1-'87) zijn schapen, i.c. kamerverhuurders het recht laat op gewetensbeslissingen waardoor medemensen met bepaalde vormen van seksueel gedrag worden buitengesloten, daarbij terugwijzend naar het *scheppingsverhaal*? Dan maar helemaal terug naar af. Terug naar de oertijd van incest - waardoor uit Adam en Eva de mensheid kon ontstaan - en het offeren van kleinvee?

Of moet de kudde de herder volgen die (o.a. 21-12-'86) zegt zijn uitspraken over man-vrouw rollen te baseren op de *Moderne biologie*? Hoe wijs. Want de bijbel, een prachtig en fascinerend boek- is geschreven door en voor mensen enige duizenden jaren geleden, overeenkomstig de nog zeer gebrekkige kennis van de natuur uit die dagen. (Genesis is van 1513 v. Chr.). De mens heeft enorm gewoekerd met zijn intellectuele talenten. Nieuwe wereldbeelden hebben het wereldbeeld uit de dagen van Mozes vervangen. Modern onderzoek, modern veldwerk heeft het inzicht over de biologie van het gedrag enorm vergroot. Het is fascinerend hoe groot de verscheidenheid is, juist ook op het gebied van seksueel gedrag in de natuur. Geen variant is haar vreemd. Voortplanten is een oergegeven. Het kan heel simpel, door je in tweeën te delen, door knopvorming of klonen. Maar in vrijwel de hele natuur is de meestertruc van het *geslachtelijk voortplanten* te vinden. Hierbij vormen twee individuen (A

en B) van eenzelfde soort speciale cellen, geslachtscellen, waarin slechts de helft zit van het voor die soort specifieke genetische materiaal (DNA). Als een geslachtscel van A met een van B versmelt, kan zich een nieuw individu ontwikkelen. De relevantie van de meestertruc ligt erin dat het de natuur er veel aan gelegen is genetische starheid te voorkomen. Het steeds halveren en weer samenvoegen van DNA garandeert steeds weer andere combinaties van het erfelijk materiaal, wat over de eeuwen heen een flexibel aanpassen aan het zich altijd weer wijzigende leefklimaat heeft gewaarborgd. Bij primitieve, weinig gedifferentieerde soorten, verschillen de geslachtscellen niet. Of, er is wel een verschil in grootte, maar de makers van A en B, verschillen niet. Naarmate de complexiteit van de soort toeneemt, verschillen de geslachtscellen meer en meer van elkaar. Zaadcellen zijn klein en talrijk. Eicellen groter, voorzien van voedingsstof en dikwijls minder in aantal.

Bij plant en dier komen talloze soorten voor waarbij per individu zowel zaad als eicellen worden gemaakt. Deze *hermafrodieten* kunnen zichzelf bevruchten. Maar daar win je niet zoveel mee, voor het zo essentiële recombineren van DNA. Ze zoeken dan ook meestal een partner voor een seksuele ontmoeting. Zo zijn aardwormen en tuinslakken uren lang in een hechte omstrengeling bezig hun zaad-pakketjes uit te wisselen. Definieer je *homoseksueel gedrag* als 'intiem gedrag met iemand van hetzelfde geslacht' dan zijn dus onder het lover in de tuinen over de hele wereld homoseksuelen pur sang te vinden.

Bij het grootste aantal soorten zijn er individuen die of zaad- of eicellen produceren, *mannen* dus en vrouwen. Dit is echter geen starre zaak. Je bent lang niet altijd man of vrouw voor het leven. Zo zijn zeeën vol met vissen die beginnen als man om later massaal vrouw te worden. Andere soorten starten als vrouw om later zaad te produceren. De geslachtsomkeer gaat soms gepaard

met een volwaardige intersexuele tussenfase. Nu wordt er vast gezocht: "weer die voortplanting zo centraal. Wat heeft dat te maken met mijn leefstijl, waarbij ik er juist van alles aan doe om geen nageslacht te krijgen." Wacht nog even. Het leuke komt nog. Naarmate soorten complexer worden, worden meer truccen-dozen opengetrokken. De eicel en het ontkiemende leven worden beschermd in eischal of baarmoeder. Het jong in nest of hol. Het krijgen van nakomelingen is niet louter meer een versmelten van geslachtscellen. Een scala van bijkomend gedrag evolueert. Allerlei varianten om de partner te keuren, testen, aan te moedigen, te stimuleren, te verleiden. Door je mooi of groot te maken, door (speel)nesten te bouwen, door kleine geschenkjes aan te slepen of al dan niet hard-(t)(h)andig lieflijk contact (nog geen copulatie).

En na de bevruchting is er steeds meer *zorggedrag*. Zorg voor eten voor de broedende ouder (vrouw en/of man), het zwangere wijfje, de jonkies. Hoe complexer het zorggedrag, hoe moeilijker om een nest groot te brengen. Insecten, vogels en zoogdieren kennen dan ook *broedzorghulp* door bloedverwanten. Bij wolven bijvoorbeeld helpen kinderloze ooms en tantes mee bij het grootbrengen van volgende nesten welpen. Het is daar een natuurlijke zaak dat niet ieder individu zich voortplant (Trouwens, bij bijvoorbeeld leeuwen en herten zijn er heel wat mannen die het copuleren aan hun neus voorbij zien gaan, vanwege het alleenrecht van de operman).

Bij hogere diersoorten met een uitgebreid sociaal groepscontact krijgt het seksuele gedrag zelf een ruimere functie dan puur op voortplanten gericht. Voor uiteenlopende apenkolonies is beschreven hoe vrouwtjes bereid zijn de hele cyclus door te paren, dus ook op de vele dagen

dat ze niet vruchtbaar zijn. Verder is er het 'genitaal presenteren'. Dit het-kontje-aanbieden gebeurt door willige vrouwtjes, maar ook door mannetjes. Door minder machtigen aan hoger geplaatsten. Door baldadige jongeren, die iets te ver zijn gegaan met het de oudere jennen. En het functioneert als vriendelijk groet gebaar. Niet alleen in dieren-tuinen, waar door de onnatuurlijke, beperkte omgeving allerlei deviant gedrag kan ontstaan. Maar juist bij in de vrije natuur levende primaten heeft *sexueel gedrag* heel duidelijk de *secundaire functie van sociaal bindmiddel gekregen*. Waarom zou dan de meest geëvolueerde primate, Homo sapiens sapiens, waar lief zijn voor, met elkaar toch in alle culturen te vinden is, weer terugvallen tot een beperkt, eenzijdig intiem gedrag.... Ach, Kardinaal Simonis. Stop Uw bezorgdheid over een door homoseksualiteit bedreigde samenleving. Gebruik deze energie voor verdere studie van de moderne biologie. Zodat komende uitspraken van U, hen -die wellicht al van voor of kort na de geboorte "zo" zijn- juist helpen zichzelf te accepteren en zich door hun mede-christenen geaccepteerd, begrepen en geliefd te weten. Dan zal ook hier en nu iets van de vrede van de scheppingsdagen kunnen ontstaan....

Machteld Roede
Humaan Bioloog

Literatuur
- J. Lever. *Waar blijven we. Een bioloog over de woording van deze aardse werkelijkheid.* Kok. Kampen 1969 (*Hoe een christen in evolutie gelooft*)
- T. Halliday. *Sex. Over paring en voortplanting.* Zuidgroep. Den Haag. 1980 (*ligt bij de Slegte*).
- J.A.R.A.M. van Hooff. *Biologische aspecten van paarrelaties en partnerkeuze. In: Een plus een is twee.* Kooy e.a. Aula 715. Spectrum Utrecht, 1983 (zeer aanbevolen).

Studiebeurs wel en niet belastingvrij

STUDENT KAN TOT 400 GULDEN BIJVERDIENEN

Hoewel de studiebeurzen niet geheel belastingvrij zijn, hoeven er over het algemeen toch geen belastingen of premies over betaald te worden. Dat blijkt uit een serie rekenvoorbeelden, die het ministerie van Financiën vorige week aan de Tweede Kamer stuurde.

De Kamer behandelt binnenkort het wetsvoorstel, dat de fiscale behandeling van de studiefinanciering moet regelen. In het wetsvoorstel is op een ingewikkelde manier geregeld dat zowel de basisbeurs als de aanvullende beurs behoren tot het belastbaar inkomen. De studie-ening valt daar in alle gevallen buiten. Van de totale beurs mogen echter eerst een aantal vaste bedragen worden afgetrokken en wel het collegegeld (1604 gulden), de kosten van boeken en leermiddelen (800) en de reiskosten (voor thuiswonende studenten) of - voor uithuiszige studenten - de kosten van een kamer (4000). Het bedrag dat dan overblijft is voor WO-studenten met een maximale beurs niet meer dan zo'n 3000 gulden, terwijl pas bij circa 6700 gulden premies, en bij 7500 gulden belastingen betaald moeten worden. Het is dan ook mo-

gelijk om een kleine 400 gulden per maand bruto bij te verdienen, voordat de belastinginspecteur de beurs gaat afroemen. Voor studenten die een toeslag op de basisbeurs krijgen omdat zij voor een kind of een afhankelijke partner zorgen, geldt hetzelfde. Weliswaar is hun inkomen hoger, maar voor hen gelden ook weer hogere belasting- en premievrije bedragen. De Tweede Kamer zal overigens op 18 februari opnieuw met minister drs. W.J. Deetman debatteren over de uitvoering van de studiefinancieringswet. Volgens het Kamerlid dr. W. Vermeend (PvdA) is de uitvoering nog steeds een "chaos". Hij heeft daarom bij de vaste Kamercommissie met succes aangedrongen op een nieuw overleg.

Bert Bakker/UP

BEVOLKINGSONDERZOEK HART- EN VAATZIEKTEN

Maastricht is met Amsterdam en Doetinchem een van de drie steden waar begin februari een grootschalig bevolkingsonderzoek naar hart- en vaatziekten start. De leiding van het project is in handen van de Leidse voedingsepidemioloog prof. dr. D. Kromhout. Van directe betrokkenheid van de RL is vooralsnog geen sprake, maar daar komt wellicht in een later stadium van het vijf jaar durende onderzoek verandering in. Daarop vooruitlopend is de epidemioloog en decaan van de medische faculteit prof. Sturmans gisteren volledig ingelicht over de inhoud van het project. Het ministerie van WVC subsidieert het onderzoek. Volgens Kromhout heeft het onderzoek twee hoofddoelstellingen. "Ten eerste willen we bekijken wat de langdurige trends zijn in de bekende risicofactoren als roken, gewicht, bloeddruk en cholesterolgehalte; met name over die laatste twee zijn nog veel te weinig lange termijn effecten bekend. Daarnaast bekijken we ook hoe het zit met factoren waarnaar tot op heden niet zo veel wetenschappelijk onderzoek is verricht, zoals alcoholgebruik, stress en gebruik van de anticonceptiepil." Sinds 1945 vormen hart- en vaatziekten in Nederland het belangrijkste volksgezondheidsprobleem. Vanaf 1972 is er wel een daling opgetreden in het aantal sterfgevallen als gevolg van deze ziekte, maar over exacte oorzaken van die daling heerst nog veel onzekerheid. De laatste jaren is er aan die trend trou-

wens een einde gekomen. De hart- en vaatziekten blijven doodsoorzaak nummer een in Nederland. In totaal zullen jaarlijks 1500 mannen en evenveel vrouwen in de leeftijdscategorie van 20 tot 60 jaar worden onderzocht. De districtsgesondheidsdienst voert de onderzoeken uit. Er zal gebruik gemaakt

worden van resultaten van eerdere onderzoeken, zoals het 'Risiko Factoren Onderzoek Hart- en Vaatziekten'. Daarvoor werden tussen 1981 en 1986 een groot aantal 35-jarige mannen onderzocht.

Bart Brouwers

VROUWEN MEER BESCHERMD BIJ ONTSLAGEN

De positie van vrouwelijke ambtenaren bij gedwongen ontslagen wordt verbeterd, maar niet zo veel als de Tweede Kamer wilde. Dat blijkt uit een wijziging van het ambtenarenreglement (het ARAR), waaronder ook het personeel van de rijksuniversiteiten valt. Over het ontwerp-besluit is door minister dr. C. van Dijk van Binnenlandse Zaken overeenstemming bereikt met de vakbonden voor overheidspersoneel. Al in 1983 vroeg de Kamer met een motie-Groenman (D'66) om het ontslagbeleid van de overheid in overeenstemming te brengen met het aannamesbeleid. Met andere woorden, vrouwen die met voorrang worden aangenomen mogen niet als eerste weer worden ontslagen. Voor de ontslagvolgorde speelt een ononderbroken diensttijd een belangrijke rol. Omdat vrouwen vaak een korte diensttijd hebben, of er enige tijd uit zijn geweest om voor

kinderen te zorgen, staan zij dikwijls bovenaan de lijst om op straat gezet te worden. Om dat tegen te gaan mag straks ook de vroegere diensttijd meetellen. Voor vrouwen, die enige tijd niet hebben gewerkt omdat zij kleine kinderen (van nul tot vier jaar) verzorgden, wordt bovendien die verzorgings-tijd meegeteld als diensttijd, tot een maximum van zes jaar. Komt het niettemin tot ontslag, dan krijgen vrouwen voorrang bij het in die situatie verplichte herplaatsingsonderzoek. Dat betekent niet dat zij in alle gevallen opnieuw een baan krijgen, omdat een gelijke geschiktheid van de vrouw ten opzichte van mannelijke mededingers een voorwaarde is. De nieuwe maatregelen gelden niet voor reorganisatieplannen, waarvoor de volgorde van ontslag op dit moment al vaststaat.

Bert Bakker/UP

Wallage over 'macho'-minister:

'DEETMAN IS BEANGSTIGEND TEVREDEN'

Hij was twee jaar fractievoorzitter en acht jaar wethouder in Groningen. In 1981 kwam hij in de Kamer, waar hij sinds enige tijd het PvdA-onderwijsbeleid coördineert. Tijdens het eerste kabinet-Lubbers ging hij door voor een paladijn van de minister, maar sinds de zomer van 1986 heeft hij dat verwijt niet meer gehoord. In de voorbije maanden spaarde PvdA-woordvoerder Jacques Wallage minister Deetman niet met zijn kritiek. Eind december stemde hij wel voor het begrotingsonderdeel wetenschappelijk onderwijs, maar inhoudelijk is hij bezorgder dan ooit.

Reagerend op de uitspraken van de bewindsman in het UP-interview van twee weken geleden zegt hij: "Uit dat interview komt het beeld naar voren van een man die iedere band met de realiteit binnen de universiteiten verloren heeft."

- Deetman noemde uw stemgedrag na uw felle kritiek 'politiek niet het meest krachtige'.

"Ik ben ook veel minder dan de heer Deetman uit op krachtsvertoon. Ik heb er nooit misverstanden over laten bestaan dat we qua financiële taakstelling niet ver van elkaar afstonden en het zou dan zeer laf zijn geweest om tegen te stemmen. Maar ik heb groeiend problemen gekregen met de regeerstijl van deze minister en met zijn omgang met de universiteiten. Deetman meent dat reorganisatie betekent: een financiële taakstelling maken, een voorlopige invulling geven, een partijtje robbedoezen over de bedragen en daar komt dan een winnaar uit. Ik had gehoopt dat hij bij de sociale wetenschappen ons idee om eerst een profiel op wat langere termijn op te stellen en pas dan te komen tot een taakverdelingsplan zou overnemen. Dat hij daar de tijd voor had genomen, dat hij zorgvuldig was geweest. Nou, hij heeft een heel klein beetje ruimte geboden en dat was voor de universiteiten kennelijk genoeg, maar ik voorspel u een ding: dat hele circuit van zaken doen met elkaar, colleges van bestuur, minister en ambtenaren, dat circuit verliest aan geloofwaardigheid. De demotivatie neemt enorm toe. Ik spreek academici die zeggen: 't gaat niet meer, 't gaat kapot. Mensen zien het niet meer zitten, goeie mensen gaan weg. Je kunt wel winnen, maar daarmee komt het noodzakelijke proces nog niet tot stand. En over winnen gesproken: de medische sector. Je ziet dat zijn aanpak daar niet werkt. Pas nu, na vier, vijf jaar stoere mannentaal van de minister, wordt er voor het eerst gesproken. Met zijn macho-regeerstijl staat hij daar behoorlijk in het rood."

- De minister is zelf heel tevreden. Hij is beangstigend tevreden. Uit dat interview komt het beeld naar voren van een man die iedere band met de realiteit binnen de universiteiten verloren heeft. Daar zit een minister in zijn bunker in Zoetermeer, die meent dat hij een soort oorlog voert, af en toe slagen wint, maar het slagveld kent hij kennelijk niet. Hij weet absoluut niet wat er op faculteiten en op subfacultair niveau aan verloederding in onderlinge verhoudingen, aan vluchtgedrag en, in feite, onttakeling van het wetenschappelijk klimaat speelt."

Wallage: "Deetman is de thuisbankier, een van ons zal een meedenker moeten zijn".

- Zou de PvdA, zou Wallage het anders hebben gedaan? "In de allereerste plaats hoop ik dat een PvdA-minister de moed zou hebben gehad om te beginnen met een discussie over de lange termijn. Ik acht het absoluut onmogelijk om bezuinigingen in te vullen als je daar niet een paar afspraken over hebt. Het is heel cynisch als Deetman nu zegt: de relatie met het HBO, dat is eigenlijk de toekomst. Twee, drie jaar geleden zei hij, toen ik voor die relatie pleitte: ja, blauwdrukken, vaag gepraat, eerst STC en TVC, dan komt het allemaal wel in orde. Verder hoop ik dat de plannen een abstractieniveau lager zouden zijn ingevuld. Waarbij de minister zou hebben gezegd: beste vrienden: jullie leiden nu sociale wetenschappers op in aantallen die wij op termijn niet meer acceptabel vinden. Wil ons nu, binnen x maanden, een uitwerking op tafel leggen hoe jullie denken daar wat aan te doen. Bij onwilligheid had ook een PvdA-minister moeten ingrijpen, maar de aanpak zou fundamenteel anders zijn geweest. Deetman is de thuisbankier, een van ons zal een meedenker moeten zijn."

- Deetman acht de verschuiving alfa-gamma richting bèta onontkoombaar. U blijkens uw voorbeeld ook?

"Nee, want daar komt een van zijn grote manco's. Als je zegt: we hebben minder sociologen nodig, dan is de eerste vraag die je moet stellen niet: zal ik minder sociologen opleiden, maar: wat moet er gebeuren met de sociologie-opleiding. Een heel fraai voorbeeld, dat ook aangeeft in wat voor wakken hij het afgelopen jaar is gereden: de Tilburgse letteren. Daar had men zich die vraag gesteld. En wat doet Deetman: opheffen! Dan zie je dat dat niet aan elkaar vast zit, dat dat allemaal maar hap-snap schoten zijn."

En dan komt er ineens een concept uitrollen van een gekantelde letterenfaculteit, vraag mij niet wat dat is, en een traditionele letterenfaculteit. We moeten kantelen, dat schijnt heel goed te zijn."

- Begin februari komt de minister met een 'schets' van zijn plannen voor het hoger onderwijs. Wat verwacht u daarvan?

"Eindelijk antwoord op een paar vragen die ik nu al vijf jaar stel. Hoe men kwantitatief en kwalitatief aankijkt tegen het hoger onderwijs op langere termijn. Het lijkt me dat de vraag die de minister zich wel in de besloten omgeving van Zeist durfde te stellen, kan Nederland zich dertien universiteiten blijven veroorlo-

ven, ook in de openbaarheid aan de orde hoort te komen."

- Wat is uw antwoord op die vraag?

"Ja, maar onder voorwaarden. Ik ben bereid een hoge prijs te betalen voor het dicht bij huis houden van universiteiten. De toegankelijkheid van het WO is een belangrijke factor. En het zou voor de regionale economie dodelijk zijn als je ergens een universiteit weghaalde, sterker: gebieden als Brabant hebben een veel sterkere universitaire structuur nodig dan ze nu hebben. Maar, dat is een heel duur uitgangspunt, dat moet je met rationaliteiten terugverdienen. Door intensieve samenwerking met het HBO. Voorbeeld: de lerarenopleiding. Minimaal samenwerken, normstellingen gelijk trekken, wat mij betreft samenvoegen op een plek. Zo moet eigenlijk dat hele bestel worden doorgelicht. Ik ben bijvoorbeeld ook geïnteresseerd in de vraag: een propedeuse voor HBO en WO, is dat nou iets wat we willen, ja of nee. Het zou ontzettend aardig zijn als de minister daar eens iets over zou zeggen. Hij maakt het wel mogelijk dat HBO-ers promoveren, hij bevoor-

voor het hoger onderwijs te komen. En zo zijn er meer dingen. Als ik nu zeg: het gaat niet in de eerste plaats om het beperken van het aantal studenten sociale wetenschappen, het gaat om wat je daar leren kunt, dan is dat een heel begrijpelijke gedachte. Drie, vier jaar geleden was de minister alleen maar bereid om te praten in termen van opheffen of samenvoegen. Dat was het idioom waarin hij dacht."

- Kunt u zich voorstellen dat de universiteiten nu even geen trek hebben in die discussie?

"De metaalmoeheid is natuurlijk enorm. Maar: de winter van Deetman gaat ooit voorbij. Er is ooit een moment dat we weer iets lossen over hoger onderwijs na kunnen denken in dit land. Wetenschappers moeten beseffen dat er nog iets na Deetman komt. De belangen die op het spel staan overstijgen een toevallige bewindsman. Autonomie betekent ook: wacht nou even, dat huiswerk van jou zullen we maken, maar we hebben ook nog andere taken. Wij willen zelf uitmaken hoe de tent er over een aantal jaren bijstaat. Dat mis ik pijnlijk tot dusverre. De pogingen in VSNU-verband iets verder te kijken dan de bezuinigingsneus van Deetman lang is, die vind ik beneden de maat. Ik begrijp het best, maar ik zou willen dat de denkcapaciteit die daar toch ongetwijfeld aanwezig is, ook eens wordt aangewend om zelf te laten zien waar het heen moet." Deetman weigert dit keer een financiële garantie voor de toekomst te geven.

"Mijn echoput helpt soms. Ik heb hem vier jaar geleden omstandig gewaarschuwd, als enige: minister dat kunt u niet waarmaken, u zult mensen desillusioneren, hun vertrouwen uithollen. Maar nee, hij wist wat hij deed. Het proces van taakverdeling en concentratie, van het in elkaar schuiven van voorzieningen en, vooral, van integratie van HBO en WO zal ons de komende tien, vijftien jaar intensief bezighouden. Daar zullen middelen voor vrij moeten worden gemaakt. Geen bezuinigingen, maar wel geld zoeken voor nieuwe taken. In de universiteiten, waar zoveel geld omgaat, zou je elke vier jaar tien tot vijftien procent van je omzet vrij moeten maken om in te zetten voor nieuw beleid."

- Tien procent is 300 miljoen.

"Pin me nu niet vast op getallen. Het gaat me om het beginsel. Het is terecht dat hij geen garanties geeft, maar hij moet nog iets meer doen. Het idee van: ik pak jullie nog een keer en dan is het een tijdje rustig, is helemaal fout. Hij moet voor de continuïteit zorgen. De minister, begrijp ik uit het interview, beschouwt zichzelf als een succesvol minister. Maar de vraag of een minister een goede minister van onderwijs is, wordt beantwoord door de vraag of de mensen in het onderwijs gevoel voor richting krijgen."

- En wat is uw antwoord op die vraag?

"Nee. Deze minister is een uitstekende minister maar niet van onderwijs."

Bert Bakker/Remco Pols/UP

Het eetcafé van Maastricht

Grolsch Bier
Menu naar keuze
Dagschotel
Uitstekende koude buffetten
Vriendelijke prijzen

hoek St. Pieterstraat
Dagelijks van 17.00 tot 02.00 uur
Keuken van 17.30 tot 23.00 uur
Telefoon 043-210158

Universiteit

Algemeen

FdGW kampt met financieringsprobleem

Het College van Bestuur en het bestuur van de Faculteit der Gezondheidswetenschappen zijn met elkaar in gesprek over problemen rond het formatieplan 1987-1991 en de personeelsbegroting en begroting overige lasten 1987. Om een aantal redenen is de lastenontwikkeling van deze faculteit voor de eerstvolgende jaren minder gunstig dan aanvankelijk werd verwacht.

Bezien wordt welke oplossingen daarvoor zijn aan te dragen.

Promotie dr. P.L. Rensma

Wieke Rensma (Fysiologie) heeft op 23 januari zijn proefschrift "Atrial arrhythmias and measurement of the wavelength in a chronic dog model" verdedigd. Prof.dr. M.A. Alessie en prof.dr. F.I.M. Bonke traden op als promotor. Het onderzoek van Rensma gaat over de rol van de golflengte van de elektrische impuls bij hartritme stoornissen. Op theoretische gronden werd verwacht dat de tot ritme stoornissen leidende cirkelbeweging van de elektrische activatiegolf (reentry) gemakkelijker ontstaat

RL-Agenda

03-02 Bijeenkomst Klinische Agora over "Hoofdpijn", De ARC (AZM), 18-20 uur, info: tel. 887777, tst. 274.

03-02 Lezing "het Chinese recht" door mw.prof. J. Hanenburgh (Leuven), Aula (J), 20 uur, info: tel. 887777, tst. 219/366.

05-02 Cyclus Antieke Filosofie: lezing "Plato" door prof. C. Steel (Leuven), Aula (J), 20 uur, info: tel. 887777, tst. 219/366.

06-02 Promotie J. van Baalen, Aula (J), 16 uur, info: tst. 257/269.

10-02 Lezing "Economische betrekkingen van China" door drs. S. Lansberger (Leiden), Aula (J), 20 uur, info: tel. 887777, tst. 219/366.

11-02 Cyclus Antieke Filosofie: lezing "Aristoteles" door prof.dr. H. de Ley (Gent), Aula (J), 20 uur, info: tel. 887777, tst. 219/366.

12-02 Lustrumcongres "Universiteit en maatschappelijke betekenis", Aula (J), 10-17 uur, info: tst. 846.

13-02 Afscheidszitting voorzitter CvB, mr. R. van den Biggelaar, Stadsschouwburg, 16 uur, info: tst. 313.

16-02 Lezing "Hervormingen in China" door H. van Dienderen (BRT-radio), Univ. Campus Diepenbeek, 20 uur, info: tel. 887777, tst. 219/366.

17-02 Lezing "Chinese cultuur" door Dr. C. van Dooren (Amsterdam), Aula (J), 20 uur, info: tel. 887777, tst. 219/366.

naarmate de afmetingen ervan kleiner zijn. Bij wakkere honden is de lengte van de activatiegolf in de hartboezems gemeten en gecorreleerd aan de opwekbaarheid van boezemritme stoornissen. De resultaten geven aan dat in dit intacte, fysiologische diermodel de opwekbaarheid van boezemritme stoornissen onder tal van wisselende omstandigheden (inspanning, een aantal verschillende geneesmiddelen) sterk gecorreleerd is aan de golflengte van de elektrische impuls. Naarmate die korter wordt kunnen steeds ernstiger boezem-arritmieën worden opgewekt. Rensma komt tot de conclusie dat de golflengte van de elektrische impuls een cruciale rol speelt in de mechanismen die leiden tot reentry. Om de doelmatigheid van geneesmiddelen voor de behandeling van dit soort ritme stoornissen te beoordelen is het daarom van belang om hun effect op de golflengte te meten.

Promotie drs. J.M. van Baalen

Drs. J.M. van Baalen (chirurg, ziekenhuis "De Goddelijke Voorzienigheid", Sittard) zal op vrijdag 6 februari om 16.00 uur in de Aula zijn proefschrift "Noninvasive detection of lesions in the carotid artery bifurcation" verdedigen. Promotor is prof.dr. R.S. Reneman.

Prijs voor Ronald Knibbe

Ronald Knibbe van de vakgroep medische sociologie heeft voor zijn onderzoek op het terrein van alcohol en prijs gekregen van de Helffer Kootkarstichting te 's-Hertogenbosch. De stichting beoogt 'het welzijn der mensheid' en stelt regelmatig geldbedragen ter beschikking aan mensen die zich op maat-

18-02, 19-02 en 20-02 Eerste deel PHO-GW-cursus "Management en budgettering in de gezondheidszorg", Euroasecongrescentrum Amersfoort, info: tst. 212/222.

18-02 Lezing "Chinese schilderkunst" door prof. Ch. Willems (Gent), Univ. Campus Diepenbeek, 20 uur, info: tel. 887777, tst. 219/366.

19-02 Psychiatrisch colloquium m.m.v. drs. F. Loman, PMSC Vijverdal, 20 uur, info: tel. 633444.

19-02 Cyclus Antieke Filosofie: lezing "De Stoa" door prof. P. van Tongeren (Nijmegen), Aula (J), 20 uur, info: tel. 887777, tst. 219/366.

19-02 Lezing "Chinese traditionele geneeskunst" door dr. Li Ning (Antwerpen), Univ. Campus Diepenbeek, 20 uur, info: tel. 887777, tst. 219-366.

20-02 Landelijke dag studievoordigheden, Randwijck, 9.45-17 uur, info: tel. 882305/882303.

24-02 Lezing "De buitenlandse politiek van China" door dr. K. Radtke (Leiden), Aula (J), 20 uur, info: tel. 887777, tst. 219/366.

25-02 Lezing i.v.m. universitaire vredesdagen: "Die Zukunft der Friedensbewegung" door prof. E. Tugendhat (West-Berlijn), Aula (J), 20 uur, info: tel. 887777, tst. 219/366.

26-02 Forumdiscussie universitaire vredesdagen: "de toekomst van de vredesbeweging", Univ. Campus Diepenbeek, 14.30 uur, info: tel. 887777, tst. 219/366.

Dienst Voorlichting

Deze rubriek „Bulletin” wordt verzorgd door de dienst Voorlichting. Officiële mededelingen en interessante berichten voor de universitaire gemeenschap kunnen, getypt op speciale kopijbladen, ter opname aangeboden worden bij de redacteur van deze rubriek Frank Speet, kamer 304, of bij het secretariaat van Voorlichting, kamer 310 (beide in het Jezuiten klooster). Daar is ook kopijpapier te verkrijgen. Mededelingen en berichten moeten UITERLIJK OP VRIJDAG VOOR 12 UUR schriftelijk ingeleverd worden ten behoeve van het nummer van Observant dat de week daarop verschijnt. De dienst Voorlichting behoudt zich het recht voor berichten in te korten, te wijzigen of niet meteen op te nemen. Voor informatie: Frank Speet, toestel 319.

schappelijk terrein verdienstelijk gemaakt hebben.

Ronald Knibbe moet de prijs à f 50.000,- delen met Wim van Daalen, preventiemedewerker van het Consultatiebureau voor Alcohol en Drugs te Drente en met de psychiater J.J. van Epen, werkzaam in de alcohol- en drughulpverlening te Rotterdam.

Afscheid van Jan Boots

Op vrijdag 23 januari nam de universitaire gemeenschap met een receptie afscheid van Jan Boots, hoofddocent bij de vakgroep medische sociologie. Hij is per 1 januari j.l. benoemd tot hoofd 'Welzijn' van de gemeente Heerlen. Tot voor kort was Jan Boots vice-decaan van de Faculteit Gezondheidswetenschappen en portefeuillehouder onderwijs.

Gebruikerscursussen automatisering

In het voorjaar van '87 zal door de dienst Informatieverwerking weer een aantal cursussen voor medewerkers verzorgd worden. Op het programma staan o.a. de bekende "VAX gebruik-basiscursus" en de cursus "tekstverwerking met WPS". Nieuw zijn de cursussen "kennismaking met de personal computer", "introductie tot MS DOS", "DBASE III" en "Lotus 1-2-3". Om een zo groot mogelijke groep medewerkers te bereiken, worden de cursussen "kennismaking met de personal computer" en de cursus "introductie tot MS DOS" bij voldoende belangstelling tweemaal gegeven. De data waarop de cursussen "DBASE III" en "Lotus 1-2-3" gegeven zullen worden zijn nog niet exact bekend, maar onder voorbehoud kan men zich nu al voor deze cursussen inschrijven.

De cursus "algemene oriëntering" is het komend half jaar vervallen, daarvoor in de plaats is de "VAX gebruik - basiscursus" met een halve dag uitgebreid.

- Kennismaking met de personal computer: februari/maart.
- Introductie tot MS DOS: maart.
- VAX gebruik - basiscursus: maart/april.
- Tekstverwerking WPS: april/mei/juni.
- Introductie tot DBASE III: februari/maart.
- Introductie tot Lotus 1-2-3: februari/maart.

Aanmelding is alleen schriftelijk mogelijk tot max. 2 weken voor aanvang van de betreffende cursus, door het invullen van een inschrijvingsformulier. Bij het secretariaat van de dienst Informatieverwerking (tst. 511) is een cursusbrochure verkrijgbaar, tesamen met een inschrijvingsformulier.

Rechtspositionele erkenning andere relatievormen dan het huwelijk

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken bericht dat een aantal rechtspositie-regelingen ingaande 10 december 1986 eveneens van toepassing is op ambtenaren, die een (duurzame) niet-huwelijkse relatie onderhouden.

Het betreft hier de navolgende regelingen, welke -in afwachting van definitieve aanpassingen- tot 1 januari 1989 geldig zijn:

- de regeling inzake buitengewoon verlof in verband met persoonlijke- of familie-omstandigheden;
- de regeling inzake uitkering bij overlijden;
- de regeling inzake vergoeding van reiskosten bij dienstreizen;
- de regeling inzake vergoeding van verhuiskosten;
- de regeling inzake tegemoetkoming in de kosten woon/werkverkeer.

Als (duurzame) relatiepartner is aan te merken degene, die voldoet aan de navolgende definitie: een persoon met wie de niet-gehuwde ambtenaar als levenspartner samenwoont, blijkende uit een schriftelijke verklaring, ongeacht het geslacht van die persoon.

Ter verduidelijking wordt hierbij opgemerkt, dat de bedoelde schriftelijke verklaring door de ambtenaar dient te zijn ingediend voordat de omstandigheden zich voordoen waarop de genoemde regelingen betrekking hebben. Dit betekent niet, dat een samenwonende ambtenaar verplicht is een dergelijke verklaring in te dienen, maar uitsluitend dat geen aanspraken kunnen bestaan zolang een dergelijke verklaring niet is ingediend.

Voor nadere inlichtingen kunt u contact opnemen met de dienst Personele Zaken, afd. Rechtspositie (tst. 330).

Cursus Ontwikkelingsproblematiek

Van 2 februari tot 4 april geeft de Rijksuniversiteit Leiden, i.s.m. het Instituut voor Internationale Studien, op zeventien maandag en vrijdagmiddagen, telkens van 14-17 uur, een interfacultaire cursus ontwikkelingsproblematiek te Leiden. Veertien van deze middagen bestaan uit hoorcolleges + discussie + film (deel I). Deel II is facultatief, waarbij gekozen kan worden voor een individueel te bestuderen onderwerp of voor deelname aan een werkgroep, met als resultaat een werkstuk.

De cursus is bestemd voor zowel studenten als niet-studenten. Het programma-boekje is verkrijgbaar bij de Rijksuniversiteit Leiden, tel. 071-272227 op maandag, dinsdag en vrijdag, of ter inzage bij bureau Buitenland, 3e etage Jezuiten klooster, kamer 323.

Subsidies Nederlandse Hartstichting

De Nederlandse Hartstichting zal ook in 1987 subsidies ter beschikking stellen voor wetenschappelijk onderzoek op alle terreinen van de bestrijding van hart- en vaatziekten.

De subsidies worden verleend voor projecten die niet langer duren dan drie jaar.

Aanvragen moeten worden ingediend op bij de Hartstichting verkrijgbare formulieren. De datum van inzending is vervoegd: aanvragen die niet op maandag 2 maart 9.00 uur binnen zijn, komen niet voor behandeling in aanmerking.

Enquete GSM

Van de Maastrichtse studenten is slechts tien procent lid van een studentenvereniging.

De GSM (Gezamenlijke Studentenvereniging Maastricht, een overkoepelende vereniging waarbinnen Koko, Circumflex, Tragos en Servatius samenwerken) vraagt zich af waarom dit percentage zo laag ligt. Om enig inzicht te krijgen in de oorzaken hiervan en om eventueel op de geuite wensen in te springen, wordt in de week van 2 t/m 6 februari een enquête gehouden onder eerste-, tweede en derdejaars studenten. De enqueteformulieren zullen in een aantal onderwijsgroepen uitgedeeld worden. De GSM zoekt de studenten vriendelijk de vragenlijsten zo volledig mogelijk in te vullen. De formulieren zullen tijdens de onderwijsbijeenkomsten weer opgehaald worden.

Bestuur Astma Fonds

Het bestuur van de afdeling Maastricht van het Nederlands Astma Fonds zoekt aanvulling van het bestuur.

Gedacht wordt aan personen met een medische of gezondheidskundige achtergrond met belangstelling voor de problemen van mensen met "Cara". Nadere inlichtingen bij de secretaris van genoemd bestuur, de heer Evers, Becaarstraat 29, Maastricht, tel. 430541.

Medewerking studenten

Op 3 en 4 september organiseren Maastrichtse Ouderenbonden i.s.m. het Gecoördineerd Ouderenwerk voor de vierde keer de Senior-Presentatie Maastricht.

Deze presentatie omvat naast een hoorcollege en amusementsgedeelte ook een soort informatiemarkt (stands, films, mededelingen). Het informatief gedeelte wordt ieder jaar opgebouwd rond een bepaald thema.

De organisatie van het informatief gedeelte in 1986, rond het thema "Ouderen en Gezondheid", is het afgelopen jaar op verzoek van de Ouderenbonden verzorgd door een aantal studenten Gezondheidswetenschappen. Deze samenwerking is wederzijds uitstekend bevallen.

Dit jaar is gekozen voor het thema "Rechten en economische positie van ouderen" (voorlopige titel). Ook dit jaar zou de organisatie graag medewerking van studenten krijgen bij de opzet en vormgeving van het informatief gedeelte van de presentatie.

Welke studenten, bijv. van de Juridische of Economische Faculteit, willen zich verdienstelijke maken en tevens enige praktische ervaring opdoen? Inlichtingen bij Jo Haesen, vakgroep medische sociologie, BMC kamer 165, tel. 638/605/608.

Tafelstraat 13

Dinsdag 3 februari 20.00 uur: openbare avond: forum-discussie over "Grenzen aan de gezondheidszorg" m.m.v. Helen Keasberry en Henk ten Have, beide verbonden aan de vakgroep Gezondheidszorg en wijsbegeerte. Raakt de gezondheidszorg aan haar (financiële) grenzen? Hoe worden dan de prioriteiten gesteld? Gelden daarbij nog andere dan financiële criteria? Deze en andere vragen worden voorgelegd aan beide forumleden waarna discussie o.l.v. Geert van Bommel.

Woensdag 4 februari 17.45 uur: koorpetitie. 20.00 uur: filosofiegroep met als onderwerp "de mechanisering van het wereldbeeld".

Vrijdag 6 februari 20.00 uur: co-assistentengroep.

GVO-café

Aanstaande dinsdag 3 februari: GVO-café. Discussieavond naar aanleiding van de inaugurale rede van Gerjo Kok met Dhr. A. van de Ban voorlichtingsdeskundige. Plaats: café den Vrijthof. Tijd: 20.00 uur. Iedereen is welkom.

Vacatures

Schriftelijke sollicitaties, onder vermelding van het vacatuurnummer op brief en envelop, voor 10 februari richten aan de dienst Personele Zaken.

Interne vacature 002

Bij de vakgroep Economie van de Gezondheidszorg bestaat de vacature van STUDENT-ASSISTENT ten behoeve van het onderzoeksproject

Dienst Voorlichting

Conferentie Gemeentelijk Onderwijsbeleid en -bestuur

De vakgroep Onderwijskunde van de Universiteit van Amsterdam organiseert op 12 en 13 mei een "Conferentie gemeentelijk onderwijsbeleid en onderwijsbestuur".

De kosten van deze conferentie zijn f 95,-, voor studenten f 45,-. Voor informatie omtrent opzet van de conferentie, inschrijving, etc. kan men contact opnemen met de Subfaculteit Opvoedkunde en Onderwijskunde, vakgroep Onderwijskunde, Prinsengracht 227, 1015 DT Amsterdam, tel. 020-5252933 of 023-323029.

Conferentie ISVW

De Internationale School voor Wijsbegeerte houdt op 7 februari in Leusden een conferentie over "de wijsbegeerte van het verstrooide licht". Descartes bracht de eerste grote doorbraak in de exacte wiskunde van de regenboog tot stand. Door enige van zijn experimenten uit te voeren waarop hij en zijn onmiddellijke opvolgers hun verklaringen baseerden, en door de manieren te schetsen waarop sommige van de belangrijkste filosofen uit de nieuwe tijd deze verklaringen uitlegden, zal op de conferentie een nieuw en verhelderend commentaar geleverd worden op enkele van de centrale filosofische vraagstukken van de zeventiende en achttiende eeuw.

Voor informatie en aanmelding: ISVW, Dodeweg 8, 3832 RD Leusden, tel. 033-15020.

Sport

Badmintoncursus

Op 9 maart start de nieuwe kennismakingscursus badminton, op maandag van 19.00 tot 20.00 uur in Mavo Scharn, o.l.v. Jos Op den Camp.

Geïnteresseerden kunnen zich hiervoor aanmelden bij bureau LV&S.

Hallmen-toernooi

De LUSS organiseert ook dit jaar weer het Hallmen-toernooi en wel op 15 en 16 mei.

Men kan voor dit internationale studenten sport toernooi nog helpers gebruiken. Mensen die willen helpen op de dagen zelf kunnen tijdens de info-uurtjes van de LUSS langskomen, kamer 28 op maandag t/m vrijdag van 12.30-13.30 uur, of even bellen naar Inge, tel. 211611.

Geneeskunde

Onderwijs

Samenstelling onderwijscommissie FdG

Naar aanleiding van de afloop van de zittingstermijn van enkele leden van de Onderwijscommissie heeft een werkgroep plaatsgevonden, waarna een aantal nieuwe leden is benoemd.

De samenstelling van de Onderwijscommissie per 1 januari is hiermee de volgende geworden:

- mw.dr. H. Snellen (voorzitter), vakgroep Onderwijsontwikkeling/-research;
- dr. H. Thijssen (vice-voorzitter), vakgroep Farmacologie;
- drs. L. Kolle (secretaris), bureau Onderwijs FdG;
- mw.dr. E. Stobberingh, vakgroep Medische Microbiologie;
- prof.dr. J. Drukker, vakgroep Anatomie/Embryologie;
- prof.dr. L. Greve, vakgroep Pulmonologie;
- drs. J. Wolters, vakgroep Interne Geneeskunde;
- dr. C. Baeten, vakgroep Algemene Heelkunde;
- drs. C. Schröder, vakgroep Medische Sociologie;
- drs. G. Verwijnen, vakgroep Huisartsgeneeskunde;
- mw.ir. H. de Vet, vakgroep Epidemiologie;
- mw. C. Stuurman, Skillslab;
- S. van Zutphen, student FdG;
- H. Loch, student FdG;
- mw. C. Groffen, studente FdG;
- R. Vijn, student FdG.

Literatuurboeken

Ten behoeve van de binnenkort startende vierde blokken, zijn aan de Verkoopbalie (begane grond Jezuitenklooster: openingstijden 11.30-14.00 uur) verkrijgbaar ten behoeve van:

- 1e jaarsstudenten: literatuurboek "Psychosomatiek" bij blok 1.4; boeknr. 596, prijs f 10,20.
- 2e jaarsstudenten: literatuurboek "De Adolescent" bij blok 2.4; boeknr. 594, prijs f 4,80.
- 3e jaarsstudenten: literatuurboek "Voeding, verslaving en stress" bij blok 3.4; boeknr. 595, prijs f 7,20.

Wetenschappelijke Opleiding Medische Studenten

Met de invoering van het programma-onderdeel Wetenschappelijke Opleiding Medische Studenten (WOMS) is in het studiejaar '86/'87 een eerste begin gemaakt. Zoals bij nieuw onderwijsaanbod vaak het geval is, ligt er van te voren niet meer vast dan een aantal uitgangspunten en een schets van het te ontwerpen programma. Uitgebreide schriftelijke informatie ontbreekt nog. Enerzijds heeft dit als simpele reden dat het niet haalbaar is om een eind mei '86 door de onderwijscommissie (OC) goedgekeurde schets voor het 1e jaar voor de aanvang van het nieuwe cursusjaar omgezet te hebben tot een in detail uitgewerkt programma. Belangrijker is echter de gedachte dat het bij een dergelijk nieuw programma-onderdeel met een enigszins afwijkend karakter, niet verstandig is om alle details bij voorbaat al vast te leggen en daarmee de mogelijkheid te verspelen om in de loop van het jaar correcties aan te brengen. Te denken valt hier bijvoorbeeld aan vorm en intensiteit van de begeleiding en aan de manier van evalueren.

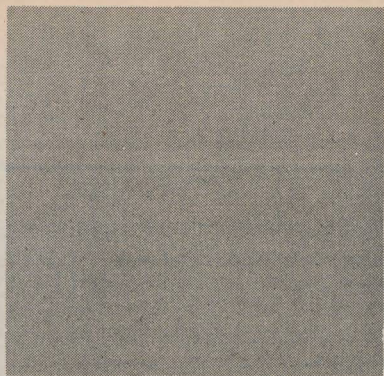
Een nadeel van de hierboven geschetste situatie is evenwel dat het gevaar bestaat dat het de studenten onvoldoende duidelijk wordt wat het programma beoogt en hoe het in elkaar zit. Een eerste poging om dit gevaar af te wenden heeft bestaan uit een mondelinge toelichting op WOMS door prof.dr. W. Albers bij de opening van het blok 1.1. Nu de schets voor het 2e jaar gereed is en met de OC besproken, lijkt het zinvol om dit aan te grijpen om nogmaals wat achtergrondinformatie over WOMS te verstrekken. Daarvoor is een notitie samengesteld. Deze is voor geïnteresseerden verkrijgbaar bij bureau Onderwijs FdG. De planningsgroep hoopt dat deze notitie er toe bijdraagt de rode WOMS-draad, die door het geringe aantal uren per blok ook naar haar mening betreurenswaardig dun is, weer beter zichtbaar te maken.

Rechtsgeleerdheid

Algemeen

Oproep voorlichtingsdag

Zaterdag 21 maart zal er weer een voorlichtingsdag plaatsvinden voor aankomende studenten.

De dag duurt van 9.45 tot 17.00 uur en de kosten bedragen f 35,- inclusief lunch.

Voor informatie en inschrijving: mw. Cintha Salemans, vakgroep Onderwijsontwikkeling en -research, tel. 882305 (tussen 9.00 en 10.30 uur).

Benelux trauma conferentie

De vakgroep Algemene Heelkunde (Traumatologie) organiseert van 21 t/m 23 mei een "Benelux Trauma Conferentie". Deze conferentie is bedoeld voor algemene en orthopedische chirurgen in de Benelux.

Inlichtingen en opgave vóór 1 mei bij Lillianne Erven-Amory, AZM, tel. 862966.

Congres Vrouw en Criminaliteit

Op 9 en 10 april organiseert de Nederlandse Vereniging voor Kriminologie een congres over het thema Vrouw en Criminaliteit aan de VU in Amsterdam. Belangstellenden kunnen de congresfolder opvragen bij het congressecretariaat, Willem Pompe Instituut voor Rechtswetenschappen, Janskerkhof 16, 3512 BM Utrecht, tel. 030-393125/23.

De folder bevat, naast uitgebreide informatie over het congres, een inschrijvingsformulier.

De kosten voor het congres bedragen ca. f 80,-, incl. twee maal lunch, borrel en congresbundel. Studenten en leden NVK krijgen korting.

Symposium over fiscale ethiek

Het Rotterdams Wijsgerig Genootschap "Pierre Bayle" (Erasmusuniversiteit) organiseert op 11 februari een symposium met als titel "Fiscale Ethiek: rechtvaardigheid en rechtvaardiging van de fiscus".

Plaats van handeling is zaal B-5 van het Woudestein-complex, Burgemeester Oudlaan 50, Rotterdam. Kosten: f 45,- p.p.

Voor informatie of inschrijving: mw. J. Haridat, tel. 010-4584981.

... van voorzieningen voor oude-
... project Model van Voorzieningen
... Ouderen wordt beoogd een simula-
... op het gebied van voorzie-
... voor ouderen voor te bereiden
... in het licht van de bevolking en het
... aanbod van voorzieningen.
... opdrachtgever van dit project is het
... van WVC.

... het project vormt de kern van een on-
... programma op het gebied van
... voor ouderen, dat door
... der Geneeskunde en Ge-
... wetenschappen wordt ontwik-
...
... medewerker zal in het onderzoek-
... worden met data-verzame-
... bij instellingen (jaarverslagen, ge-
... eerde interviews), analyse van
... mische data, bewerking van data-
... met name gericht op de kos-
... taken en de productie van instel-
... Verder zal hij/zij meewerken aan
... operationeel maken van het model
... computer.

... of 3e jaars economie;
... met personal computers en
... systemen;
... met statistische programma-
...
... 9 maanden.
... drs. F. Harmsze, project-
... prof.dr. F.F.H. Rutten, voor-
... van de vakgroep Economie van de
... zondheidszorg.

Congressen

Congressen/symposia/lezingen

... delijke dag studievoordigheden
... v. Hellen
... vrijdag 20 februari wordt aan de RL
... delijke dag studievoordigheden
...
... thema is "Integratie". Wat is de
... van zaken en welke ideeën leven
... m.b.t. de aansluiting van studievoor-
... en studiebegeleidingslemen-
... met het reguliere onderwijspro-
...
... dag is bestemd voor studie-adv-
... studentpsychologen, studen-
... kanen, studievoordigheidsmede-
... en docenten uit WO en HBO.

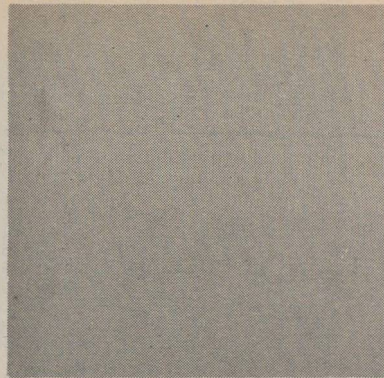
Boekhandel Leiter-Nypels

DE MAASTRICHTSE
UNIVERSITEITS-BOEKHANDEL

Wolfstraat 12
6211 GN Maastricht

tel. (043) 252666*
telex 56173 leiny nl.

BULLETIN

De commissie Voorlichting heeft avond- en dag studenten nodig om bij te zitten in de onderwijsgroepen, om vragen te beantwoorden en informatie te geven. Geïnteresseerden voor deze voorlichtingsdag kunnen zich aanmelden bij Caroline Welling, kamer 1033b, tst. 748. Avondstudenten kan men zeker goed gebruiken! De commissie Voorlichting rekent op de medewerking van de studenten.

Onderwijs

Vragenuur

Op dinsdag 3 februari vindt om 15.00 uur in de Collegezaal een vragenuur "Arbeid" plaats.

Spreekbeurt

Woensdag 4 februari, 11.00 uur, Collegezaal: "Europees Milieubeleid". Spreker: H. Schneider.

Deelneming, samenspanning

Vrijdag 6 februari om 15.00 uur in de Collegezaal "Deelneming, samenspanning". Spreker G. Mols. In de vorige Observant stond aangekondigd woensdag 4 februari; dit vervalt dus.

Vragenuur

Vragenuur blok afspraken op woensdag 11 februari om 10.00 uur in de Collegezaal.

Algemene voorwaarden

Woensdag 11 februari, 11.00 uur in de Collegezaal: "Algemene voorwaarden". Spreker G. Rijken. Inleiding in de rechterlijke macht Woensdag 11 februari "Inleiding in de rechterlijke macht" om 14.00 uur in de Collegezaal.

Blokttoetsen

- Eerstejaars dagstudenten: maandag 16 februari, sporthal de Heeg, aanvang 8.30 uur.
- Tweedejaars dagstudenten: vrijdag 13 februari, sporthal de Heeg, aanvang 14.00 uur.
- Derde- en vierdejaars dagstudenten: vrijdag 13 februari, sporthal de Heeg, aanvang 8.30 uur.
Voor roosterwijzigingen zie de borden.

Voortgangstoets

De voortgangstoets wordt afgenomen op woensdag 18 februari, aanvang 9.00 uur:
- jaar 1 dagopleiding + jaar 1 avondopleiding: sporthal de Heeg;
- jaar 2 dagopleiding + jaar 3 avondopleiding: sporthal Daalhof;
- jaar 3 en 4 dagopleiding: sporthal de Geusselt.
Denk aan een HB-potlood bij de voortgangstoets.

Bureau Onderwijs gesloten

Op vrijdag 6 februari is bureau Onderwijs gesloten. Er is dus ook geen balie.

Cursus Engels

De vertalersopleiding in Maastricht heeft een cursus Engels voor juristen sa-

mengesteld. De cursus is in eerste instantie bedoeld voor eerstejaars studenten. In vijftien wekelijkse bijeenkomsten ('s woensdags) wordt de lees- en spreekvaardigheid geoefend aan de hand van Engelse teksten met een juridische inhoud. De cursus start op woensdag 11 februari. Het cursusgeld bedraagt f 25,-. De cursisten ontvangen na afloop een certificaat. Belangstellenden kunnen zich vóór 5 februari schriftelijk aanmelden via de brievenbus van bureau Onderwijs in de Nieuwenhof. In de cursus is plaats voor 60 eerstejaars studenten. Het cursusboek is vanaf maandag 9 februari verkrijgbaar bij de onderwijswinkel in het Jezuïetenklooster. Het rooster met groepsindeling en leslokalen hangt vanaf maandag 9 februari op de mededelingenborden van bureau Onderwijs in de Nieuwenhof.

Vrije intekening onderwijsgroepen

Het afgelopen jaar heeft de Onderwijscommissie verschillende malen het verzoek van studenten bereikt om zelf onderwijsgroepen te mogen samenstellen en voor een keer eens niet ingedeeld te worden. Aan die wens wordt in het komende blok tegemoet gekomen in de vorm van een experiment. Omdat het in dit experiment alleen gaat om de samenstelling van de groepen bestaat niet de gelegenheid om in te tekenen voor groepen op een bepaald tijdstip. Op het studielandschap kan men vanaf heden tot en met vrijdag 6 februari intekenen. Wie niet intekent wordt naderhand door bureau Onderwijs ingedeeld. Voor het begin van het blok krijgt men op de gebruikelijke wijze de gegevens over indeling, tijdstip e.d.

Economie

Algemeen

Lezing Rienk Kamer

De economische faculteitsvereniging HADES organiseert een lezing door Rienk Kamer, met als titel "Tussen de regels leven en ondernemen". Deze lezing vindt plaats op maandag 2 februari om 14.00 uur in de Aula (J). De entree bedraagt voor leden f 1,- en voor niet-leden f 2,50.

Onderwijs

Student-tutores FdEW

In tegenstelling tot eerdere berichtgeving sluit de inschrijvingstermijn voor

boeken in heel linnen in leer met goudopdruk in perkament
maar ook stencils, proefschriften, e.d.
handboekbinderij arno lipsch
hunnenvweg 41
6224 jp maastricht
tel. 043-625889
als u vakwerk op prijs stelt

Dienst Voorlichting

student-tutores in blok 1.5/1.6 op 13 februari. Sollicitatieformulieren kunnen worden afgehaald bij het bureau Onderwijs FdEW.

Bronnen in boekenwinkel RL

Literatuurklapper blok 1.4
Artikelnummer: 611
Prijs: f 4,80.

Literatuurklapper blok 2.4.AE
Artikelnummer: 617
Prijs: f 3,40.

Handleiding Wiskunde blok 2.4.AE
Artikelnummer: 628
Prijs: f 4,10.

Literatuurklapper blok 2.4.BE
Artikelnummer: 619
Prijs: f 7,70.

Syllabus Recht voor Bedrijfseconomen blok 2.4.BE
Artikelnummer: 626
Prijs: f 0,60.

Literatuurklapper blok 3.4 Strategisch Management 2/3
Artikelnummer: 614
Prijs: f 8,70.

Casemateriaal blok 3.4 Strategisch Management 2/3
Artikelnummer: 613
Prijs: f 2,30

Literatuurklapper blok 3.4 Internationale Beleggingsleer 2/3
Artikelnummer: 625
Prijs: f 4,20

Uitdraai VGT2 derdejaars studenten

Voor zowel de derdejaars BE- als AE-studenten is een nieuwe individuele uit-

draai van VGT2 voorhanden bij de van bureau Onderwijs. Deze uitdraai kan afgehaald worden tijdens de namiddagsuren van de balie op vertoon van de collegekaart.

Studentenhuis „In de Fortuyn”

Boschstraat 97, links van de St. Matthiaskerk

- * Aldaar zijn gevestigd het **R.K. Studentenpastoraat Maastricht** en de **R.K. Studentenvereniging Servatius**. Telefoon 043-211126. Secretariaat open: 9.30-12.30 uur.
- * In het studentenhuis zijn ingericht: een grote **conversatiezaal** met o.a. bar, TV en piano, een ruime **leeszaal-bibliotheek** (ook open voor vrije studie), een **kapel** voor meditatie en kleinere **ruimten** voor gespreksgroepen.
- * Het Studentenhuis biedt graag de **gehele dag gastvrijheid** aan alle studenten van Universiteit en HBO-instellingen, ongeacht hun levensovertuiging.
- * Elke zondagmorgen om 10.30 uur en donderdagavond om 19.30 uur is er een **Eucharistieviering** voor studenten. De studentenvoorzitter is de gehele week bereikbaar voor persoonlijk gesprekken.

Het Studentenhuis „In de Fortuyn” is een open huis

Ik krijg een hoge rente en toch kan ik bij m'n geld zodra ik wil.

Ik ben bij de ABN.

De ABN heeft zoveel goede spaarvormen dat er voor iedereen een optimaal resultaat is te bereiken. Of u 't spaargeld nu vrij beschikbaar wilt houden of jaren vast wilt zetten, u bent altijd zeker van het beste rendement. Kies samen met de ABN de spaarvorm die perfect past bij u en uw plannen. Op ons kantoor bent u van harte welkom.

ABN Bank

Jenny
"Geschiedenis was de stralende soloprogramma in te koos Jen program als centra vrouw in scherp, i mant. Zij baret Prij is getiteld Gebruik al specia door on Veen, Ro tij en Di nieuwe sc en profes minder he sten han zaken; zc keersther te die aan De inner tomeloze grote ton voor ruïn ter. "En v gisseerd De muzik zorgd doc Paul van ten). Jen februari schouwbu april is M Galer Na 18 ja afscheid v demie. In was aan o hoofd van tief deelg ling van e tot een c gang met zijn eige maar oo dankbaar kwaliteite portret' i van tien doeld als Defesche. tuurlijk i gericht. Aan de ar galerie W straat, is sche geë en werk c helder en tref men Bongers

cultuur

Samengesteld door Lucia Geurts en Paul Pinxten

Jenny Arean, 'gescheiden vrouw op oorlogspad' (foto Willem Diepraam).

Jenny Arean

'Gescheiden vrouw op oorlogspad' was de strijdbare titel van haar eerste soloprogramma. Na jarenlang spelen in televisieseries en musicals, koos Jenny Arean voor een eigen programma. Haar solodebuut, met als centraal thema de alleenstaande vrouw in de midlife crisis, was scherp, indrukwekkend en charmant. Zij won de Scheveningen Cabaret Prijs 1985 ermee. Het vervolg is getiteld 'En voort gaat ie weer...'. Gebruik makend van teksten, veelal speciaal voor haar geschreven door onder meer Herman van Veen, Robert Long, Hans Dorrestijn en Dimitri Frenkel Frank, is dit nieuwe soloprogramma ambitieuzer en professioneler van opzet, maar minder hecht van structuur. De teksten handelen over uiteenlopende zaken; zoals rubberfetisjisme, verkeersterapie en een linkse activiste die aan opera verslingerd raakt. De innemende persoonlijkheid en tomeloze energie van deze kleine, grote toneeldame zorgt op z'n minst voor ruim twee uur boeiend theater. 'En voort gaat ie weer...' is geregisseerd door Lodewijk de Boer. De muzikale begeleiding wordt verzorgd door Cor Bakker (toetsen) en Paul van Vlodrop (snaarinstrumenten). Jenny Arean is donderdag 5 februari in de Heerlense Stadsschouwburg te zien. Zaterdag 4 april is Maastricht pas aan de beurt.

Galleries

Na 18 jaar neemt Pieter Defesche afscheid van de Jan van Eyck Akademie. In de tijd dat hij werkzaam was aan de akademie heeft hij als hoofd van de afdeling schilderen actief deelgenomen aan de ontwikkeling van een schools kunstonderwijs tot een open werkplaats. De omgang met jonge kunstenaars heeft zijn eigen werk sterk beïnvloed, maar ook zijn pupillen hebben dankbaar profijt getrokken van zijn kwaliteiten. 'Onvoltooid groepsportret' is een expositie van werk van tien oud-studenten en is bedoeld als hommage aan professor Defesche. De tentoonstelling is natuurlijk in het academiegebouw ingericht.

Aan de andere kant van de Maas, in de galerie Wanda Reiff, in de Rechtstraat, is ook recent werk van Defesche geëxposeerd. De schilderijen en werk op papier zijn rudimentair, helder en fel van kleur. In de galerie treft men tevens beelden van Jaap Bongers en schilderijen en beelden

van Günther Beckers aan. Bongers werk is melancholisch van aard en handelt over water en boten. Beckers' houten beelden (Finse vrouwen) en zwarte schilderijen, met helder oplichtende figuren, leggen een link tussen beeldende kunst en muziek.

Niet alleen vampiers komen uit Transsylvanië, ook kunstenaars als Arnold Gross. 'Hongaarse paradijzen', werk van deze Hongaar is tot 8 maart te zien in galerie FAH, Brusselsessestraat 80, Maastricht. Gross, geen familie van de Duitse cartoonist/satiricus George Gross, hanteert in zijn recente werken de techniek van kleur aanbrengen op koperplaten. Elke prent is een individuele druk. De gravures bevatten poëtische elementen en zijn zowel grotesk als realistisch.

Hardrock

"Heb je ooit 40.000 mensen 'Tommy is a wanker' horen zingen? Het was een van de grootste momenten in m'n leven. Staande op dat podium, bukkend om de colaflesjes, gevuld met pis, te ontwijken...ah, het was echt het hoogtepunt van mijn carrière", aldus hardrocker Tommy Vance. Intelligentie, finesse en raffinement is niet het sterkste punt in dit genre popmuziek. Japan is al jaren in de ban en ondanks de 'zegeningen' van de revolutie wordt momenteel ook de Russische jeugd geboeid door deze proletarische verworvenheid uit het Westen. Ook aan deze kant van het ijzeren gordijn wordt de markt overspoeld met platen en video's. Zwart leer, bespijkerd denim, toespelingen op sex, dood en horror zijn vaak de ingrediënten. Eenvoudige akkoordenschema's, krijsende stemmen, zware, vervormde gitaren en een stevige basis van bas en drums bepalen het muzikale patroon. Wie een dagje wil headbangen kan zaterdag 31 januari terecht in Foyer Culturel, Centre Europa, Rue de la Cité 30 in Retinne (vlakbij Luik). Op het programma staan: NOW, D.D.M., Spike, Golgotha, Helloise en Vengeance.

Operabus

Steeds vaker kan men de bus nemen om enige cultuur op te doen. Omdat de grote cultuurmanifestaties meestal buiten Limburg plaats vinden, worden vanuit deze provincie busreizen georganiseerd naar de randstad of de buurlanden. Buro Pinkpop zorgt ervoor dat de pop-

liefhebber de concerten van Paul Simon (1 februari), Toto (3 februari) en Tina Turner (3 en 4 april) in de Rotterdamse Ahoy kan bijwonen. De Limburger en Stichting Kunstkontakt vervoert geïnteresseerden naar de belangrijke tentoonstellingen (bijvoorbeeld Kiefer in het Stedelijk Museum). De Limburgse Opera Vereniging maakt bustrips naar ballet- en opera uitvoeringen. Voor het bijwonen van 'Het Zwanmeer' door het Ballet van Warschau (met 72 dansers en 58 musici!) in de Opera van Luik, op zaterdag 7 februari, kan men terecht bij LOV-secretaris André van Hees (tel. 04495-3182). De LOV organiseert ook reizen naar 'Mireille' van Charles Gounod door de Opera Royal de Wallonie in Heerlen (3 februari), naar 'La Bohème' in Antwerpen (8 februari), 'Rigoletto' in Gent (1 maart) en er bestaat de mogelijkheid een repetitie bij te wonen van 'Othello' en het theater en de ateliers van de Opera in Luik te bezoeken (4 maart). De bus vertrekt

telkens vanuit Heerlen-Valkenburg-Sittard-Stein-Elsloo-Beek en Maastricht.

Rufus en Irma Thomas

Soul is weer in. Namen als Sam Cooke, Solomon Burke, Jackie Wilson en Womack krijgen weer het respect dat ze verdienen. Het zijn niet alleen de doden die in de belangstelling staan. Samen met dochter Irma onderneemt Rufus Thomas momenteel een Europees tournee. Rufus noemt zich op 70-jarige leeftijd de oudste teenager van de wereld. Deze performer-zanger-danser heeft in de jaren zestig enkele hits op zijn naam kunnen schrijven: o.a. 'Walking the dog' (meer bekend in de Stones-versie), 'Do the funky chicken' en 'The Dog'.

Een krachtig, stuwend geluid kenmerkt Rufus. In zijn muziek zijn reeds de eerste sporen van funk te ontdekken. Irma blonk uit in ballades, bediende zich al vroeg van rap en scoorde hits met 'Don't mess with my man' en 'Pain in my heart'.

Vijfentwintig jaar terug traden vader en dochter samen op, kozen elk voor een solocarrière en hebben nu weer hun krachten gebundeld. Zaterdag 7 februari kan men in 't Poorthuis in het naburige plaatje Peer (B) van hen genieten.

Elisabeth

Dario Fo en Kollektief Internationale Nieuwe Scène lijken onafscheidelijk. Het is dan ook niet vreemd, dat het Antwerps toneelgezelschap doorgaat met Fo's werk op de planken te brengen. Dinsdag 3 februari wordt het jongste stuk van Fo "Elisabeth" in de Maastrichtse schouwburg gespeeld. Voor het eerst maakt de populaire Italiaan een kostuumspektakel in de geest van Shakespeare, althans zo lijkt het. Maar Fo maakt van Elisabeth Tudor, koningin van Engeland van 1558 tot 1603, niet alleen een historische legende, maar een levende, actuele vrouw, hoofd van de kerk en de staat in een exclusieve mannenwereld vol politieke en sociale conflicten, gekonkel en kuiperijen. Fo giet de geschiedenis in een spektakel met gags, zwartgallige humor, spitsvondige toespelingen op de actualiteit. Waanzin en werkelijkheid zijn nauwelijks te onderscheiden.

Het is een precies twee dagen durende geschiedenis waarin het leven van Elisabeth zich toespitst. De jonge graaf van Essex, de lieveling van Elisabeth, verliest de bescherming van de koningin. Een gevecht van man tot vrouw volgt: de graaf verliest, Elisabeth wordt zijn beul. De regie hebben Charles Cornette en Hilde Uitterlinden, die ook de belangrijkste rollen spelen.

AGENDA

- Stadsschouwburg Maastricht**
Ben in topvorm, Show van Tineke Schouten, vrijdag 30 januari 20 uur.
Agnes van God, van John Plemeier met Linda van Dijk, Henni Orri, Marie-Louise Stehns, zaterdag 31 januari 20 uur.
Elisabeth, Internationale Nieuwe Scène, dinsdag 3 februari 20 uur.
My fair lady, Euro-studio (duitstalige voorstelling), woensdag 4 februari 20 uur.
Mijn Mekka, van Athol Fugard met Josephine van Gasteren, Ton Lutz, Henriëtte Tol, vrijdag 5 februari 20 uur.
- Stadsschouwburg Heerlen**
Ben je helemaal bekofferd toneel van Sanders & Co. voor kinderen vanaf 5 jaar, zondag 1 februari 14.30 uur.
Lange dagreis naar de nacht, Zuidelijk Toneel Globe, woensdag 4 februari 20 uur.
En voort gaat ie weer, show van Jenny Arean, donderdag 5 februari 20 uur.
- Cultureel Centrum, Hasselt**
Tandem. Johan Verminnen, vrijdag 30 januari.
- Muziek
- Stadsschouwburg Maastricht**
Corey L. and friends, jazzrock en fusion, theatercafé, vrijdag 30 en zaterdag 31 januari 23 uur.
- Stargebouw**
Limburgs Symphonie Orkest, o.l.v. Ed Spanjaard, solist Han de Vries, hobo, werk van Schönberg, Maderna, Messiaen, Von Webern, zaterdag 31 januari 20 uur.
Ana Maria Vera, Pianorecital, woensdag 4 februari 20 uur.

- Stadsschouwburg Heerlen**
Mireille, opera van Gounod door Opera Royal de Wallonie, dinsdag 3 februari 20 uur.
Lunchpauzeconcert, Ely van der Lubbe, viool, Ellen Krulsink, piano, Grieg en Franck, donderdag 5 februari, 12.30 uur.
- Stedelijke muziekschool Maastricht**
Francis-Marie Utti, Intro-concert, cellowerk van Delnooz, Giacinto Scelsi, Luciano Berio, zondag 1 februari 15.30 uur.
- Spuugh Vaals**
Comsat Angels, vrijdag 30 januari.
- Café Bismans Heerlen**
Matje Sjeuve, Limburgse Muziek- en Theatergroep, zondag 1 februari 15.30 uur.
- Tentoonstellingen
- Galerie Wanda Reiff,**
Rechtstraat 43, Gunther Beckers, Peter Defesche (schilderijen, gouaches), Jaap Bongers (beelden), di t/m zo 13 tot 17 uur.
Schuwirth en Van Noorden, Rechtstraat 64, Gijs van der Kleij (sculpturen), di t/m zo 14 tot 17.30 uur, do 18 tot 20.30 uur.
Stadsacademie, Kruisheren gang 10a, wisselende tentoonstelling van studentenwerk.
Galerie FAH, Brusselsessestraat 80, Arnold Gross, Hongaarse paradijzen, wo t/m za 13 tot 17 uur.
Stadsschouwburg Maastricht, Huib Rooymans (kleurenfoto's) ma 13 tot 16 uur, di t/m za 11 tot 16 uur en na 19.15 tijdens voorstellingen.
Natuurhistorisch museum, De Bosquetplein 6-7. 'De St. Pietersberg in oude prenten' en 'Geen kruid tegen gewassen', ma t/m vrij 10 tot 12.30 en 13.30 tot 17 uur, zo 14 tot 17 uur, za gesloten.
Museum Bommel-Van Dam Vanlo, Huub Gommans, Keramische plastic, di t/m vrij 10 tot 17, za/zo 14 tot 17 uur.

- Galerie Hof van Onsel**
Schimmet, Octavia Moles en Siegfried Gorinski, wo, do, za, zo van 14 tot 17 uur.
Kasteel Hoensbroek, fotogalerie, Margreet Berkhout en Leo Koppers, ma t/m vrij 10 tot 12 en 13.30 tot 17 uur, za/zo 13.30 tot 17 uur.
Cultureel Centrum Hasselt, fotografie in Duitse tijdschriften 1946-1984
Provinciaal Museum Hasselt, John Hilliard, Paul Panhuysen.
- Films
- Filmhuis Maastricht,**
Capucijnengang 3
Frida, naturaleza viva, do 29 jan t/m wo 4 febr. 20 uur.
Down by law, J. Jarmusch, do 29 jan t/m wo 4 febr. 22 uur, za 31 jan. en zo 1 febr. 15 uur.
Storia di Piara, do 5 t/m wo 11 febr. 20 uur.
Nieuwe golf, do 5 t/m zo 8 febr. 22 uur.
- Cine-K, Bernardusstraat 13**
"Drie mannen en een wieg", C. Serreau [Fr.], do 29 jan. t/m wo 4 febr. 20.00 en 22.00 uur.
- Cinema Palace,**
Wijkkerbrugstraat 1
Flooder, dag, om 18.15 en 21.15 uur, wo, za en zo ook om 15.30 uur.
Youngblood, dag, om 18.30 en 21.30 uur, wo en za en zo ook om 15.45 uur.
Ruthless People, dag, om 18.30 en 21.30 uur, wo, za en zo ook om 15.45 uur.
- Mabi B.V., Kleine Gracht 24a**
"Un homme et une femme: twintig jaar later" Premiere, C. Eelouch, Dag, om 2.30 u - 8.30 u, za, zo ook om 6.15 uur.
About last night, E. Zwick, Dag, om 9.00, za zo ook om 6.30 uur.
Ferris Bueller's day off, J. Hughes, Dag, om 2.30-9.00, za, zo om 6.30-9.00, wo alleen om 9.00 uur.
Crocodile Dundee, P. Faiman, Dag, om 2.30-9.00, Za, zo ook om 6.30 uur.

't Klaöske

Het afgelopen weekend hadden wij bezoek van vrienden uit Groningen, behorende tot het slag culinaire fanaten dat desnoods tweehonderd kilometer rijdt om een bepaald restaurant uit te proberen. Zij wisten ons te vertellen dat in Maastricht een van de restaurants van hotel Wittem gevestigd is.

Zo kwamen wij dus bij 't Klaöske in de Plankstraat, dat met nog enkele andere restaurants tot die keten van Wittem behoort. De sfeer daar is wat men noemt beschaafd. Pastelkleurige tafelkleden, elegant doch neutraal wit servies, voldoende maar gedimde verlichting en als er al muziek gedraaid wordt blijft die in ieder geval niet in de herinnering hangen. Het personeel doet aan stewardessen denken, maar dan wat zuiniger met make-up. Het publiek bestond uit dames (geen vrouwen) in roomkleurige blouses en heren in snelle doch decente grijze pakken. Zij converseerden (dat soort volk praat niet) op zachte toon. Zo'n soort restaurant dus.

De prijzen zijn daaraan aangepast: een voorgerecht kost gemiddeld een tientje, een hoofdgerecht zit al gauw rond de dertig gulden. Maar 't Klaöske heeft ook menu's, die voor de gemiddelde student misschien nog net binnen bereik liggen, mits je er geen gewoonte van maakt. Een drie- of vier gangen menu kost ongeveer veertig gulden. Onze vrienden kozen uiteraard voor het regionale menu: een stukje konijn (op zijn Maastrichts), preisoep, kalfsvlees, rommedoe (kaas) en peertjes na. Wij namen het menu du patron, bestaande uit garnalen in deeg, varkensvlees en appeltaart. Het zag er allemaal goed verzorgd uit, en ook op de smaak viel weinig aan te merken. Alleen.... het zal wel aan ons niet al te rijke verleden liggen, maar als wij in een dergelijk restaurant gaan eten verwachten wij eigenlijk iets bijzonders. Iets waarvan je zegt: hoe komen ze erop, of: dat zou ik zelf nou nooit kunnen maken. Dat laatste ontbrak in 't Klaöske. Het eten was al net zo gewoon en keurig als de hele entourage; geen spectaculaire nieuwe vondsten, geen revolutionaire grappen; garnalen in deeg zijn garnalen in deeg bij 't Klaöske, en we moesten kennelijk al enthousiast worden bij de maanzaadjes.

De wijnkaart was hetzelfde liedje. Voornamelijk Franse wijnen, van het soort waarvan een beetje wijnkenner al jaren weet dat je er geen buil aan zal vallen, maar geen vondsten, geen risico's. Het Klaöske zal het wel goed doen bij een bepaald publiek, het was er tenminste druk genoeg. En misschien is het ook wel precies naar wens als je je zakenrelatie een dinertje aan wilt bieden. Mensen die juist iets anders, iets spannends willen als zij ergens gaan eten heengaan. 't Klaöske is het soort restaurant dat je uitzoekt voor de eerste kennismaking met de ouders van je nieuwe vriendje.

Elies Steyger, Nico Verheij.

moretha

VOOR DE MISSIE

Pater Smit temidden van een groepje helpsters (foto Franco Gori)

Pater Smit, de drijvende kracht achter de Missiewinkel aan het Emmaplein, is bezig met het ontwarren van hoopjes touw als ik de achterkamer binnenloop. "Dat touw kost ons niks, dat zit vaak om het oud papier. Daarmee maken wij dan weer de prijskaartjes aan de spullen vast. Het gaat niet om de werkuren; alles gebeurt hier vrijwillig. Het gaat om het resultaat, dat telt." Terwijl de deurbel doordringend vaak laat horen dat er iemand binnenkomt, zet Mia, paters trouwste hulp, koffie om daarna verder te gaan aan een borduurwerk.

De rondsnuffelende mensen zijn al even verschillend als de spullen die verkocht worden. Keukengerei, schoenen, rekken vol kleren geschikt voor alle seizoenen, meubels, speelgoed en zomaar prulletjes. Tweede-

bericht uit Maastricht

hands, soms ongebruikt en voor wel heel lage prijzen (Wat dacht je van een winterjas voor tien piek, of een braadpan voor drie gulden?). Al die dingen worden door de mensen zelf gebracht. "Of ze bellen op, dan gaan we het ophalen met de auto, dat gebeurt vooral met kasten en zo. Daarna sorteren we alles. Als het geschikt is om per stuk te verkopen, zoals een paar schoenen, dan gaat het naar de winkel, nadat er eventueel iets aan opgeknapt is. Of we brengen het per kilo weg, zoals oud papier of textiel, naar de landelijke opkoper in Tilburg. Ja, je kunt het ook aan een groothandelaar hier in de buurt verkopen, maar die brengt het ook naar Tilburg, dus dan krijg je er minder voor. En alle beetjes helpen." De opbrengst gaat rechtstreeks naar de missie en daarvoor is nooit geld genoeg, "dat is een bodemloos vat". "Eigenlijk dienen we ook een sociaal doel," zegt pater

Smit, "Heel veel mensen die hier komen hebben vaak weinig geld. Studenten, buitenlanders. Waarom we zo goedkoop kunnen zijn? Omdat we geen BTW, loonbelasting, omzetbelasting en noem maar op betalen. Alles gebeurt hier op vrijwillige basis. Alleen de noodzakelijkste dingen gaan van het missiegeld af: de huur van dit pand, de telefoon, de verzekering, de verwarming en de auto."

Het begon zo'n tien jaar geleden. "Dat was bij jou in de kelder, hè Mia? Omdat we geen ruimte hadden. Spullen die we van mensen kregen verkochten we voor de missie, op een middag en een avond in de week. Door het parochiebladje gaven we er ruchtbaarheid aan. Dat is zo gegroeid vanuit een stukje praktijk." Daarna hebben ze vijf jaar in een oud pand in de Nicolaasstraat gezeten. Totdat het klamme vocht zich overal meester van begon te maken, de huisbaas moeilijk begon te doen en ze het huidige pand leeg zagen staan, waar ze nu ruim een jaar zitten. "Het was eigenlijk te duur, maar dat moesten we er wel uithalen, dachten we. En dat lukt ook wel."

De missie Procure (van het latijnse verzorgen) Bis, zoals de winkel officieel heet, hoort bij de stichting BIS die in Roermond zetelt. Ondanks het landelijke karakter van de stichting, is de missiewinkel in Maastricht de enige nevenactiviteit op die basis in Nederland. De missie is een ruim begrip. Voor allerlei landen en gebieden wordt per project door de stichting bekeken waar het geld op een effectieve manier besteed kan worden. "Soms is er ook een acute noodzaak, zoals die aardbeving in Columbia. Een van onze paters van de stichting kwam in contact met een Braziliaanse zuster, die vertelde dat er overal geld vandaan kwam voor nieuwe gebouwen, maar dat de mensen lagen te creperen van de honger. Daar is toen 5000 dollar naartoe gegaan, voor voedsel," vertelt de pater. "Je krijgt wel altijd leuke reacties," vindt Mia, "Veel mensen stoppen vaak iets extra's in de missiebus; het is toch al zo goedkoop hier, zeggen ze dan."

Judith Habets

"Mijn Chinese vrienden nodigden mij uit voor een dinctje, en vroegen mij vriendelijk doch dringend op te sommen welke spijzen en dranken ik niet beliefdde. Nu was mijn Engels in die tijd nog niet zo aardig ontwikkeld dat ik kon melden dat spruitjes, rode kool en bloemkool met een wit sausje niet op het lijstje met te pruimen spijzen stonden, dus ik zei ze dat ook maar niet. Overigens verwachtte ik ook niet dat ik van deze oerhollandse gerechten op mijn dis zou krijgen, en daarom sprak ik voorzichtig 'Doe me maar iets exotisch, maar kook je alsjeblieft niet de blubber voor mij...'

Ze deden behoorlijk hun best, dat moet worden gezegd (overigens is de rest van deze passage minder geschikt voor vegetariërs en minderjarigen vanwege de expliciete beelden die U zullen worden geschetst). Chiao en Lin hadden een aantal buitengemeen interessante zaken van de markt in het nabije Chinatown gehaald. We begonnen met een hors d'oeuvre, knapperig en met iets van een watersmaakje: gepocheerde schildpaddepotjes.

Daarna kwam de soep, die bij mij de vlammen deed uitslaan, en sterker nog, mijn hersenvlies liet zweten; ik kan nu nog bijna zweren dat ik de zweetdruppeltjes op mijn neuronen voelde staan! Chiao meldde trots dat dit een favoriet gerecht uit zijn geboortestreek was: een pittig soepje van varkensbloed.

Het hoofdgerecht was niet minder exotisch. Gefrituurde eendekopjes (Lin zoog de zwartgeblakerde oogjes op als waren zij de grootste mogelijke delicatessen) en gekookte zeekomkommer. Van de groente kan ik me, waarschijnlijk door de verbouwereerdheid, niets meer herinneren, wel nog dat de rijst gegarneerd was met langdradige schimmels. Van het toetje hadden mijn twee vrienden echt veel werk gemaakt: zij hadden zich uitgestakt om de ware Amerikaanse 'chocolate chip cookies' te bakken voor bij de lindebloesemthee. U begrijpt dat ik wat tijd nodig had om dit culinaire avontuur te verwerken.

Toch sprak ik monter in de hoortoel Chiao mij weer uitnodigde voor een etentje: 'Ja leuk, lijkt me heel gezellig! Maar denk eraan: een beetje exotisch hb!? En gaan spruitjes, hoor!' (intussen had mijn vocabulaire een aanvulling in het groentenvak ondergaan die mij tot grote tevredenheid stemde). Chiao grinnikte.

Het betreffende diner was zo'n traumatische ervaring dat ik me van voor- en nagerecht niet meer herinner dan dat het lekker en raar was. Het vlees van het hoofdgerecht bezorgd me echter nu nog steeds spanningshoofdpijnen, temeer omdat Lin en Chiao het vertikten me tijdens het smikkelen te verklappen wat het was. Voor mij was het niet meer dan wat sponzige, ietwat rubberachtige, smakeloze (nou ja, naderhand determineerde ik misschien wel een lichte urinesmaak) halfronde vlezige rose-bruine gevalletjes. Na het eten mocht ik raden. 'Hondeballen!' riep ik lachend. Doodernstig antwoordden Lin en Chiao in koor: 'Nee, stierepik,' en toonden mij plechtig het diepgevroren restant in de vriezer. Uit hoffelijkheid hadden de twee mij zelfs alleen de top durven voorzetten, vond ik het niet lekker dan? Tegenwoordig eet ik zelfs spruitjes.

Eva